Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Кошт нумару—3 кап.

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАЎ БССР.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:
На 1 месяц — — 70 к.
» 3 » — — 2 р.
» 6 » — — 4 »
На 1 год — — 7 »
Зьмена адрасу—10 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі пасьля тэксту — — — 50 кап.
За радок нонпарэлі пасярод тэксту — — 1 руб.
За радок нонпарэлі перад тэкстам — — 1 р. 50 к.
Сьмешныя—на 50 проц. даражэй.
Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:
за 1 дакумант—60 кап.,
за кожны дадатковы—30 кап.
Беспрац. і чырвонаармейцы за 1 дакумант—15 кап., за кожны дадатковы—5 кап.
Публікацыі ЗАГС'у—5 руб.

Падпіска прымаецца ў Контрагенцтве Друку, ва ўсіх аддзяленьнях Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх паштова-тэлеграфных кантарах.

Абвесткі прымаюцца кантораю газэты: Менск, Савецкая, 63. Тэл. № 478 і Бел. Дзярж. Рэклямай.

АДРАС РЭДАКЦЫІ—*Менск, Савецкая, 63. Тэл. № 478. Тэл. рэдактара—769.*

7-ы год выданьня. | штодзённая газэта | № 50 (1645) Серада, 3-га сакавіка 1926 г.

МІЖНАРОДНАЕ СТАНОВІШЧА СССР.

ЗЬМЕНЫ Ў ДАЧЫНЕНЬНЯХ БЭЛЬГІІ ДА СССР.

ПАРЫЖ. У дакладзе пра бюджэт міністэрства замежных спраў камісія па замежных справах бэльгійскага парляманту зазначае на вялікі палітычны інтарэс, які выклікае аднаўленьне нармальных зносін між Заходняю Эўропаю і СССР.

Савецкі Саюз,—пішуць дакладчыкі,—нічога ня выйграе, калі застанецца па-за эўрапейскім жыцьцём, а мы таксама нічога ня выйграем, калі СССР будзе адмежаваны ад нас кітайскаю сьцяною.

Бэльгійскі міністр замежных спраў «думае абмеркаваць з савецкімі прадстаўнікамі пытаньне, наколькі можна палегчыць аднаўленьне дыплёматычных зносін між двума краямі шляхам эканамічнае згоды».

КАНСЭРВАТАРЫ АНГЛІІ АДМАЎЛЯЮЦЦА КРЭДЫТАВАЦЬ ГАНДАЛЬ СССР.

ЛЁНДАН, 1-III. У палаце вобшчын разглядаўся дадатковы каштарыс на вывозныя крэдыты. Сябра рабочае партыі Аляксандэр дамагаўся, каб СССР быў уведзены ў схэму вывазных крэдытаў. У знак пратэсту супроць пазіцыі ўраду ў дачыненьні да СССР, дэпутат Джылет прапанаваў рэзалюцыю аб абмежаваньні крэдытаў.

Ад імя ўраду выступіў таварыш міністра гандлю Самюэль. Ён заявіў, калі камітэт па вывазных крэдытах перадасьць на яго разгляд гэтае пытаньне і патрэбуе яго дазволу на асыгнаваньне грамадзкіх грошай, дык ён Самюэль адмовіцца даць сваю згоду.

Заява Самуэля выклікала пратэст, і Самюэль заявіў, што ён мае на ўвазе адказнасьць ураду перад ангельскімі выплатчыкамі падаткаў.

«У мінулым,—заявіў ён,—савецкі ўрад канфіскаваў ангельскія грошы. Калі савецкі ўрад зрабіў гэта раней, дык ён можа і зараз канфіскаваць грошы. Грунтам для ўсіх камэрцыйных зьдзелак зьяўляецца акуратнае і сумленнае выкананьне ўгавору. Расейскі ўрад меў у нас крэдыт больш, як на 15 міл. фунтаў стэрлінгаў, якія зьявіліся вынікам перавышэньня расейскага вывазу ў Англію над ангельскім увозам у СССР. Калі СССР хоча гандляваць з намі, дык няхай ён скарыстае гэтыя лішкі».

Пасьля Самюэля выступіў міністр унутраных спраў Джансон Хікс. Ён падтрымаў пункт гледжаньня Самюэля і заявіў: „Зараз вельмі цяжка спаганяць судом грошы з савецкіх імпарцёраў, калі яны ня выконваюць сваіх абавязкаў. Дзеля гэтага ўрад не наменаран рызыкаваць грашыма ангельскіх выплатчыкаў падаткаў так, як гэта могуць рабіць асобныя ангельскія грамадзяне. Калі б зьмянілася становішча у СССР, зьмянілася сучаснае эканамічнае законадаўства і зьявілася-б магчымасьць гандляваць з ССРР бяз рызыкі, тады б урад з ахвотаю скарыстаў-бы палёгкі вывазнога крэдыту для гандлю з СССР. У сучасны момант я лічу, што дзеяньні Самюэля зьяўляюцца зусім правільнымі"

Рэзалюцыя Джылета была адхілена 197 галасамі супроць 109.

САВЕЦКІЯ ПАВІЛЬЛЁНЫ НА ЛЕЙПЦЫСКІМ КІРМАШЫ.

БЭРЛІН, 1-III. Сёньня ў Лейпцыгу адчыніўся веснавы кірмаш. На тэрыторыі тэхнічнага аддзелу кірмашу збудавана два новых павільлёны, у адным з якіх выстаўлены экспанаты сырцу з СССР, а ў другім—чужаземныя калёніяльныя тавары. Да паўдня сёньня тэхнічны аддзел выстаўкі наведала 27.000 чалавек.

ПАДЗЕІ У КІТАІ.

ПЕРАМОГА НАРОДНЫХ АРМІЙ НАД У-ПЭЙ ФУ.

ПЕКІН, 1-III. Водлуг паведамленьня Рэйтэра, першая народная армія распачала агульны наступ проці войска Лі-Чын-Ліна на вучастку Чжэн-Гуан-Дунем і Тань-Гуан-Дунем (на паўднёвы захад ад Цянь-Цьзіну). Пры дапамозе аўтамабіляў бранявікоў войску народнае арміі ўдалося пасунуцца на пазіцыі арміі Лі-Чын Ліна. Водлуг паведамленьняў друку, гэнэрал Тэн-Вэй Чын, які абяцаў прытрымлівацца нэйтралітэту, нечакана здрадніцка атакаваў часьці народнае арміі і прымусіў іх выйсьці з Кайсэну і адступіць да Чун-Масіену (правінцыя Хананъ). Кітайскія газэты паведамляюць, што правінцыя Хубэй абкружана войскам, варожым У-Пэй-Фу. Вайсковы губарнатар правінцыі Цьзін-Сі- Фан-Тэн-Шэн загадаў свайму войску, якое зьмяшчаецца на граніцы правінцыі Хубей, захапіць гэтую правінцыю. Водлуг тагож паведамленьня, Ляо-Сін-Хун і Вэй-Пэй Жэн (гэнэралы У-Пэй Фу)—далучаюцца да войска правінцыі Цьзян-Цзін. Перадаюць таксама, што гэнэралы войска ў правінцыях Цьзі-Чуан і Гуй-Чжоу, а таксама 6 іншых гэнэралаў паслалі Дуан-Цьзі-Джую тэлеграму, дзе выказваюцца проці У-Пэй-Фу і згаджаюцца выступіць проці яго.

ЗАБАРОНА АНТЫХРЫСЬЦІЯНСКАГА РУХУ.

ПЕКІН, 1-III. Кітайскі ўрад, як відаць, пад 'нажымам дзяржаў, выдаў загад, які забараняе антыхрысьціянскі рух.

ЛІГА БАРАЦЬБЫ З АНГЕЛЬСКІМ ІМПЭРЫЯЛІЗМАМ.

ПЕКІН, 1-III. Канфэрэнцыя шматлікіх грамадзкіх арганізацый і прафэсыянальных саюзаў у Шанхаі ўхваліла арганізаваць лігу барацьбы з брытанскім імпэрыялізмам, у якую будуць уцягнены ўсе клясы жыхарства.

Друзы хочуць замірэньня.

РАСТРЭЛЫ ПАЎСТАНЦАЎ У ДАМАСКУ НЯ СПЫНЯЮЦЦА.

АНГОРА, 25-II. Правадыр друзаў Эль-Атраш зьвярнуўся да францускага ўраду з лістом, у якім ён яшчэ раз высьвятляе мэты выступленьня друзаў. «Справа,—зазначана ў лісьце,—не ў барацьбе проці Францыі, а толькі ў барацьбе за нашу нацыянальную незалежнасьць. Як толькі незалежнасьць Сірыі будзе забясьпечана, дык урад вольнае Сірыі будзе гатовы ўтварыць угавор з Францыяю».

Вярхоўны камісар Францыі ў Сірыі дэ-Жувэнэль у сваім адказным лісьце заяўляе, што Францыя згаджаецца даць права друзам абіраць уласны ўрад з уласным губарнатарам (да гэтага часу вобласьць Джэбел-Друз кіравалася францускімі губарнатарамі) а таксама права выбару між аб'яднаньнем з рэштаю Сірыі, ці аўтаноміяю. Аднак, у якасьці папярэдняе ўмовы замірэньня дэ-Жувэнэль патрабуе, каб паўстанцы здалі зброю і выказалі давер'е францускаму ўраду.

З прычыны таго, што друзы і ня думаюць здаваць зброю,—уся гэтая перапіска мае выключна агітацыйнае значэньне. Незважаючы на міралюбныя заявы дэ-Жувэнэля, у Дамаску штодзённа адбываюцца пакараньні сьмерцю.

АНГЕЛЬСКАЯ ЎЛАДА СУПРАЦОЎНІЧАЕ З ДЭ-ЖУВЭНЭЛЕМ.

ЛЁНДАН, 26-II. Ангельская ўлада ў Палестыне, водлуг патрабаваньня францускага ўраду, загадала выслаць зa некаторых арабскіх нацыяналістаў, заладозраных у сувязі з сірыйскімі паўстанцамі.

Сакрэтная згода Радзіча з урадам.

ВЕНА. Югаслаўскі друк агаласіў сакрэтную згоду, утвораную 14-га ліпеня 1925 году між харвацкаю сялянскаю партыяю Радзіча і ўрадаваю партыяю радыкалаў. У згодзе зазначана, што абедзьве партыі аднадушны наконт асноў дзяржаўнага ладу. Харвацкая сялянская партыя прызнае адзінства дзяржавы, дынастыю Карагеоргіевічаў і патрэбнасьць агульнага для ўсяго краю парляманту.

ПЛЕНУМ ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ КАМІНТЭРНУ.

БЛІЖЭЙШЫЯ ЗАДАЧЫ КАМПАРТЫЙ У ПРАФСАЮЗНЫМ РУХУ.

Даклад тав. Лазоўскага.

Сусьветны капітал пераходзіць у адкрыты наступ на эканамічныя заваёвы пралетарыяту.

Але разам з гэтым усё больш дужэе рух пралетарыяту ня толькі ў Эўропе, але і ў падняволеных калёніях. Ва ўсіх згодніцкіх прафсаюзах існуе левая апазіцыя. Наша задача—заўладаць ёю, узмацніць яе новымі сіламі, каб хутчэй дасягнуць прафсаюзнага адзінства.

КАМПАРТЫІ НА 100 ПРОЦ. ВЫКАНАЮЦЬ УЗЯТЫЯ НА СЯБЕ АБАВЯЗКІ У ГАЛІНЕ ПРАФРУХУ.

МАСКВА, 1-III. На ранішнім пасяджэньні пашыранага пленуму Выканкому Камінтэрну т. Лазоўскі зрабіў даклад аб бліжэйшых задачах камуністаў у прафэсыйным руху.—Самае характэрнае зьявішча нашага часу—гэта згрупаваньне сусьветнага прафруху вакол двох асяродкаў: вакол прафруху ў СССР і вакол рэакцыйнае амэрыканскае фэдэрацыі працы.

Адзначыўшы рост палітычнае рэакцыі і пагоршаньне становішча рабочае клясы за апошнія 10 месяцаў, дакладчык зазначыў, што нават у старой Англіі небясьпека бальшавізму прымушае буржуазею нарушаць свае «дэмакратычныя вольнасьці» і пераходзіць у адкрыты наступ. З другога боку, **увесь эўрапейскі капіталізм наступае на ўсе эканамічныя заваёвы рабочае клясы. Буржуазея таксама пераходзіць да амэрыканскага спосабу змаганьня з рабочаю клясаю.** Гэты спосаб змаганьня мае на мэце **падзяліць рабочы рух і гэтым перашкодзіць змаганьню рабочых з капіталістамі.**

Самаю буйнаю падзеяю апошняга году зьяўляецца шпаркае разьвіцьцё рабочага руху ў калёніях і паўкалёніях. Гэты рух мае для нас вялізарнае значэньне, асабліва моцны рабочы рух у Кітаі. Забастоўкі ў Індыі, рух у Інданэзіі, Тунісе і іншых краёх таксама зьяўляюцца, бясспрэчна, новаю старонкаю ў гісторыі рабочага руху калёній. Бязудзельнасьць амстэрдамцаў да руху ў Кітаі лёгка тлумачыцца тым, што **кітайскія прафсаюзы не зважаючы на агітацыю згоднікаў, застаюцца вернымі Прафінтэрну**, у які яны нядаўна пастанавілі ўвайсьці. Поруч з гэтым, у часе забастоўкі тэкстыльшчыкаў у Індыі, Амстэрдамскі Інтэрнацыянал выказаў большае спачуваньне да забастоўшчыкаў, бо індыйскія прафсаюзы знаходзяцца пад яго ўплывам.

Потым т. Лазоўскі адзначыў, што **ва ўсіх згодніцкіх арганізацыях ёсьць левая апазіцыя**. Асабліваасьцю гэтае апазіцыі зьяўляецца яе імкненьне наладзіць адзінства з савецкім прафрухам. **Утварэньне англа-савецкага камітэту адзінства зьяўляецца бясспрэчна, адным з самых буйных фактаў у гісторыі міжнароднага прафэсыйнага руху.**

Утварэньне гэтага камітэту выклікала цэлую буру ў Амстэрдаме.

Зараз **сярод амстэрдамцаў ёсьць вельмі шмат разыходзін**. Гэта—дачыненьне да савецкіх прафсаюзаў, да міжнароднага бюро працы пры Лізе Нацый, да змаганьня калёніяльных народаў і г. д. Згоднікі адчуваюць сябе ўжо ня вельмі моцна і з прычыны гэтага шукаюць падтрыманьня за акіянам—у амэрыканскае фэдэрацыі працы. Правадыры Амстэрдаму гатовы зрабіць шмат палёгкаў, абы толькі дасягнуць уваходу гэтае фэдэрацыі ў іх Інтэрнацыянал. Зразумела, для іх уваход амэрыканскае фэдэрацыі больш патрэбен, чым аб'яднаньне з рэвалюцыйнымі прафсаюзамі, якога дамагаемся мы.

Характэрна таксама дачыненьне згодніцкіх прафсаюзаў да фашызму. Тактыка іх увесь час была ці пасыўна, ці актыўна і тады скіравана супроць нас.

Дакладчык, спыніўшыся на змаганьні за адзіны Інтэрнацыянал, заявіў, што мы ніколі не чапляліся за фармальнасьці, не зважаючы на тое, што мы імкнёмся да зьліяньня двох Інтэрнацыяналаў. Мы згадзіліся на пастаноўку пытаньня ў другой форме: мы пачалі перамовы аб уваходзе савецкіх прафсаюзаў у Амстэрдамскі Інтэрнацыянал. Такая пастаноўка пытаньня выклікала шмат баек, якія распаўсюджваюцца згоднікамі, каб ачмуціць рабочых. Распаўсюджваюцца чуткі аб выхадзе савецкіх прафсаюзаў з Прафінтэрну, аб вызваленьні з-пад уплыву ЎсеКП і г. д. і г. д. Усё гэта, зразумела, недарэчнасьць, і ўсе перамовы савецкіх прафсаюзаў рабіліся ў згодзе з Прафінтэрнам і кампартыяю.

У асяродку ўвагі ўсіх партый павінна быць стварэньне адзінага прафсаюзнага Інтэрнацыяналу. Мы прапануем арганізаваць адзіны Інтэрнацыянал. Мы ідзём на ўсе ўступкі ў арганізацыйных пытаньнях. Але амстэрдамцы ўпарта адмаўляюцца ад гэтага. Яны жадаюць усё захапіць у свае рукі. Пакуль адзіны Інтэрнацыянал ня будзе створаны, мы павінны павялічыць свой уплыў і ўзмацняць свае арганізацыі.

За мінулы час мы шмат чаго дасягнулі ў справе ажыцьцяўленьня тактыкі адзінага фронту. Такімі посьпехамі, згодна думкі Лазоўскага, зьяўляюцца **дасягненьні ангельскае кампартыі, чыннасьць швэдзкае кампартыі, дзе нам удалося аб'яднаць вакол кампартыі каля трэцяе часткі рабочае клясы, і праца італьянскае кампартыі**, якой даводзіцца працаваць у выключна цяжкіх умовах.

Пераацэнка нашых сіл і недаацэнка сіл нашых ворагаў зьяўляецца заганаю ў працы нашых кампартый. Няправільна ўжываецца сама тактыка адзінага фронту; няправільны лёзунг «адзінства, незважаючы ні на што», аж да адмаўленьня ад сваіх поглядаў і прынцыпаў; пасыўнасьць пры выключэньні камуністаў з прафсаюзаў, сацыял-дэмакраты мала прыцягваюцца ў арганізацыі адзінства, а таксам варожасьць між рабочымі камуністамі і сацыял дэмакратамі. Апроч таго, некаторая «нецярплівасьць» у ажыцьцяўленьні адзінства.

У канцы т. Лазоўскі кажа: «У нас ёсьць шмат тэзісаў і добрых рэзалюцый, але практычная праца не заўсёды супадае з імі. Я жадаў бы выказаць упэўненасьць, **што ўсе камуністычныя партыі на 100 проц. выканаюць узятыя на сябе ў галіне прафруху абавязкі і пабальшавіцку возьмуцца за заваёву прафсаюзаў.**

Адстаўка нарвэскага ўраду.

ФРЫТЬЁФ НАНСЭН—КАНДЫДАТ У ПРЭМ'ЕРЫ.

ОСЛО. 1-III. У суботу ў нарвэскім парляманце пасьля сканчэньня спрэчак аб бюджэце праэкт лібэральнага ўраду Мовінколя правалі́ўся 76-цю галасамі проці 74-х.

Габінэт падаўся ў адстаўку.

Нарвэскі друк абмяркоўвае магчымасьць скласьці пазапарляманцкі габінэт на чале з Нансэнам.

Барацьба за месцы ў Лізе Нацый.

Чэмбэрлен выкручваецца перад палатаю.

ЛЁНДАН, 1-III. У камісіі палаты вобшчын па пытаньню аб Лізе Нацый выступіў Чэмбэрлен. Ён заявіў, што ён сам зьяўляецца рашучым ворагам таго, каб якая-небудзь дзяржава была ўведзена ў савет Лігі ў процівагу Нямеччыне. Але ёсьць надзвычайна значныя прычыны, якія вымагаюць павялічэньня ліку сталых сяброў савету Лігі Нацый. Справа ў тым, што ў зьвязку з лёкарнскаю згодаю, магчымы выпадак, калі Нямеччына і ўсе сучасныя сталыя сябры савету Лігі, апроч Японіі, могуць быць зацікаўленымі бакамі. У такім разе нельга будзе галасаваць, калі савету Лігі давядзецца разглядаць канфлікт вынікнуўшы ў зьвязку з лёкарнскім угаворам.

Запытаньні ў палаце вобшчын.

ЛЁНДАН, 1-III. У кулуарах палаты вобшчын занепакоены пазіцыяй Англіі ў пытаньні аб складзе савету Лігі Нацый.

На сёньнешнім пасяджэньні палаты тры сябры лібэральнае партыі і адзін кансэрватар запыталі ў Бальдвіна, ці зрабіў урад пастанову наконт інструкцыі Чэмбэрлену аб пазіцыі Англіі ў пытаньні аб зьменах у савеце Лігі, якое будзе разгледжана на наступным пасяджэньні Лігі.

У адказе Бальдвін прасіў палату вобшчын пачакаць заявы, якую ён спадзяецца зрабіць наконт гэтага яшчэ ў працягу наступнага тыдню.

КІТАЙ ТАКСАМА ДАМАГАЕЦЦА САБЕ МЕСЦА Ў САВЕЦЕ.

ЛЁНДАН. Кітайскі пасол у Лёндане заявіў, што хадайніцтва Кітаю аб вызначэньні яму пастаяннага месца ў савеце Лігі Нацый ужо атрымана ў Лёндане, але будзе перададзена у савет толькі ў тым выпадку, калі будуць атрыманы такія ж хадайніцтвы ад Польшчы, Гішпаніі і Бразіліі.

«Калі лік сталых месц у савеце Лігі трэба будзе павялічыць,—заявіў кітайскі пасол,—дык мы лічым, што мы маем права на прадстаўніцтва ў савеце».

Ангельская правакацыя ў Эгіпце.

Вышукваньне „новых удзельнікаў“ забойства Лі-Стэка.

ЛЁНДАН, 25-II. Водлуг паведамленьня з Каіру, у мясцовым судзе пачалася справа 5 эгіпецкіх нацыяналістаў—двох ранейшых міністраў габінэту Заглула-пашы, двох эгіпецкіх дыплёматаў і аднаго рабочага, якія абвінавачаны ў прыналежнасьці да тэрарыстычнае арганізацыі, падрыхтаваўшае забойства ранейшага галоўнакамандуючага гэнэрала Лі-Стэка і іншых ангельскіх чыноўнікаў. Новы працэс выклікае вялізарную зацікаўленасьць ва ўсім Эгіпце і разглядаецца, як выяўленьне далейшае помсты ангельцаў, нездаволеных пакараньнем сьмерцю 8 х чалавек засуджаных на першым працэсе за забойства Лі-Стэка. Апроч таго урад Зівар пашы, з прычыны блізкасьці абвінавачаных да лідэра нацыяналістаў Заглула-пашы, хоча пры дапамозе гэтага працэсу знайсьці афіцыйную прычыну для шырокіх мер уціску ў дачыненьні да партыі нацыяналістаў.

Прамысловы крызіс у Нямеччыне паглыбляецца.

НА ВУЛІЦУ ВЫКІДАЮЦЦА НОВЫЯ ТЫСЯЧЫ РАБОЧЫХ.

БЭРЛІН. Прамыслоўцы, як і раней, спрабуюць скарыстаць гаспадарчы крызіс для зьмяншэньня заработку рабочым. Уласьнікі мэталёапрацовачных прадпрыемстваў Людвігсбургу патрабуюць, каб заработак быў зьніжаны на 10 проц., пагражаючы ў іншым разе зачыненьнем заводаў. Адміністрацыя горных заводаў Тыссэна ў Гамборне адаслала 8.000 капальнікаў у «пабыўку» на 3 тыдні. З 3-га да 16-га лютага абвешчана аб зачыненьні вялікага ліку прадпрыемстваў у Дуссэльдорфскім раёне, у выніку чаго больш 6000 рабочых і 100 служачых засталіся без работы. Адміністрацыя папяроснае фабрыкі ў Оляу зачыніла адну з сваіх майстэрняў, якая абслугоўвалася пераважна арганізаванымі рабочымі. Другія ж майстэрні, абслугоўваемыя рабочымі, якія не зьяўляюцца членамі прафсаюзаў, працуюць без перабояў.

У апошні час.

Тав. Кнорын – заг. АПО ЦК УсеКП(б).

З прычыны таго, што т. Сьміpноў абраны сэкратаром сібірскага крайкому, ЦК назначыў **загадчыкам Агітпропу ЦК УсеКП члена бюро і заг. агітпропу МК т. Кнорына.**

Нават частка кансэрватараў патрабуе крэдытаваць гандаль з СССР.

ЛЁНДАН, 2-III. Прэса характарызуе спрэчкі ў палаце вобшчын аб крэдытах для СССР, як «бунт кансэрватараў проці ўраду».

«Таймс» зазначае, што нават сярод кансэрватыўных прамоўцаў толькі некаторыя выказаліся проці гарантаваньня ўрадам савецкіх заказаў. Характэрна, што ўрадавая большасьць у гэтым пытаньні, якая складала ўчора яшчэ 160 галасоў, сёньня зьменшылася да 88 мі.

Латвія вядзе дазнаньне па справе ўцёку Раманенкі ў СССР.

РЫГА. Газэта «Яанакас Зінас» паведамляе, што латвійскі ўрад думае паслаць у Маскву судовага сьледавацеля, каб ён дэтальна выявіў справу Раманенкі, перабегшага ў СССР.

Увага. Савецкі ўрад у сваёй ноце наконт выпадку пераходу Раманенкаю граніцы выказаў згоду даць латвійскаму ураду магчымасьць азнаёміцца з вуснымі паказаньнямі Раманенкі.

Паўстаньне нубійцаў супроць Англіі.

ЛЁНДАН, 28 II. Тэлеграмы з Хартума (Судан) паведамляюць аб паўстаньні нубійскіх пляменьняў. Лічба паўстанцаў даходзіць да 1000 чалавек узброеных стрэльбамі. Проці паўстанцаў была паслана карная экспэдыцыя, якая скінула на іх каля 2 тоннаў бомбаў (тонна—62 пуды). У канцы канцоў карнай экспэдыцыі ўдалося разагнаць паўстанцаў, якія страцілі 35 чалавек забітымі і 300 палонных. Ідзе падрыхтоўка дзеля наступу на рэшту паўстанцаў.

Там, дзе пануе буржуазея.

Лёрдаў непакоіць дзіцячы камуністычны рух у Англіі.

ЛЁНДАН, 1-III. На пасяджэньні палаты вобшчын міністру ўнутраных спраў Джойнсону Хіксу было зададзена пытаньне аб стане арганізацыі «лігі маладых камуністаў» (інакш—«ліга маладых таварышоў"—піанэрская арганізацыя), а таксама і мэт, якія ставіць сабе гэта арганізацыя. Джойнсон Хікс адказаў, што ён вельмі добра ведае аб характары чыннасьці лігі, і што ён увесь час будзе сачыць за ёю. Далей Хікс зазначыў, што зараз разглядаецца папраўка да закону аб „бунтарскай чыннасьці».

Арышты камуністаў у Эгіпце.

ЛЁНДАН, 1II. Водлуг паведамленьня Рэйтэра з Каіру, паліцыя арыштавала некалькі чужаземных камуністаў. Усе яны будуць высланы з Эгіпту.

Нінчыч выслужваецца перад Мусаліні.

Водгукі ў Югаславіі і Аўстрыі на перамовы ў Рыме.

ВЕНА, 2-III. Белградзкая афіцыёзная газэта «Самаўправа» кажа аб перамовах Нінчыча ў Рыме, што ўсе спрэчныя пытаньні між Югаславіяю і Італіяю разьвязаны станоўча. Газэта зазначае на неабходнасьць супольнага выступленьня абодвых бакоў у пытаньні аб уваходзе Нямеччыны ў Лігу Нацый, а таксама ў пытаньні аб будучым складзе савету Лігі.

У Аўстрыі яшчэ ня спыніўся напружаны настрой, выкліканы пагрозамі італьлянскае фашысцкае прэсы ў зьвязку з перамовамі Нінчыча ў Рыме. Урадавы орган „Рэйхспост» заяўляе, што Мусаліні імкнецца стварыць групоўку дзяржаў, накіраваную проці Нямеччыны і Аўстрыі, прычым Аўстрыю хочуць запужаць пагрозамі аб падзеле яе.

Водлуг слоў газэты, усе чуткі аб далучэньні Аўстрыі да Нямеччыны ні на чым не абаснаваны.

Перад канфэрэнцыяю незалежнае рабочае партыі Англіі.

ЛЁНДАН, 25-II. 4 га красавіка ва Уайтлей Бей (Англія) адчыняецца чарговая 34 ая канфэрэнцыя незалежнае рабочае партыі Англіі. У зьвязку з гэтым, нацыянальны камітэт партыі агаласіў у прэсе некалькі рэзалюцый, якія будуць перададзены на зацьверджаньне канфэрэнцыі. У рэзалюцыі аб Лізе Нацый незалежная рабочая партыя выказваецца за нявыхад з Лігі, але высоўвае патрабаваньні, каб Ліга Нацый была рэарганізавана і каб да яе былі далучаны ўсе нацыі. Разам з гэтым незалежнікі выказваюцца за рэвізію вэрсальскага ўгавору. Рэзалюцыя патрабуе аднавіць прыяцельскія палітычныя і гаспадарчыя зносіны з СССР. Партыя таксама выказваецца за радыкальнае міжнароднае разбраеньне на аснове ўзаемных угавораў і за ўзаемнае скасаваньне ўсіх міжнародных даўгоў. Сродкам барацьбы з ваеннаю небясьпекаю рэзалюцыя прапануе нешта накшталт «пасыўнага змаганьня». Мае быць склікана міжнародная канфэрэнцыя сацыялістычных рабочых партый і каапэрацыі дзеля падрыхтоўкі агульнага пляну барацьбы. У пытаньні ўнутранае палітыкі незалежная рабочая партыя высоўвае лёзунг аб мінімуме заработку і патрабуе нацыяналізаваць увоз рэчаў першае патрэбы, наладзіць кантроль над банкамі, а таксама нацыяналізаваць чыгункі і каменнавугольныя капальні, паколькі яны ўплываюць на цэну.

Правакацыйная дзейнасьць дэфэнзывы.

У Варшаўскім акруговым судзе пачаўся 26 лютага разгляд галоснага працэсу аб правакацыйнай дзейнасьці Варшаўскай палітычнай паліцыі. На лаве абвінавачаных сядзяць камісар Варшаўскай палітычнай паліцыі Лэнскі і б. рэдактар газэты «Вальні Люду»—Часлаў Траяноўскі.

Акт абвінавачаньня паказвае наступнае:

1 мая 1925 г. здарыўся вялікі выбух у рэдакцыі „Вальна Люду". Паліцыя, якая прышла на выбух, знайшла ў рэдакцыі цяжка параненага рэдактара Траяноўскага, якога прышлося адправіць у шпіталь. У часе сьледзтва Траяноўскі паказаў, што ён трымаў у сябе шмат выбухавых матар'ялаў з дазволу і па папаразуменьню з камісарам палітычнае паліцыі Лэнскім, які даручыў яму прыгатаваць некалькі бомбаў. У часе працы з выбуховымі матар'яламі ён зрабіў адну неасьцярожнасьць, у зьвязку з чым здарыўся выбух. Камісар Лэнскі паказаў, што ён знаў Траяноўскага з 1922 г. і прыняў яго ў 1924 г. на службу ў палітычную паліцыю на пасаду тайнага агэнта пад прозьвішчам „Конрад". З якой мэтай Траяноўскі рабіў бомбы, Лэнскі нібы-та ня ведаў, бо ён яму толькі даручыў уступіць сябром у адну з камуністычных арганізацыяў дзеля тайнага догляду. Сьледзтва даказала, што Траяноўскі рабіў бомбу дзеля выбуху ў доме рады міністраў. Дэпутат сойму Прагэр (ППС), выкліканы сьведкай, паказаў, што выбухі ў Варшаўскім унівэрсытэце і на Старым Месцы ў Варшаве таксама зроблены Траяноўскім. Цэнтральны камітэт ППС даведаўся аб гэтым і хацеў падаць інтэрпэляцыю ў сойм, але камісар палітычнае паліцыі Лэнскі заявіў сябрам ЦК ППС, каб яны гэтага не рабілі, у працiўным жа выпадку ён пагражаў выкрыцьцём некалькіх цёмных спраў ППС. Бyўшы старшыня пэпэсаўскага клюбу ў сойме і сучасны міністр грамадзкае працы Барліцкі тады заявіў, што ППС нічога не палохаецца, але інтэрпэляцыя сваячасова ня была пададзена(!)

Экспэрт—маёр польскае арміі Рыгэр паказаў, што бомбы гэтыя, відавочна, рабіліся з яўна правакацыйнай мэтай, бо яны зьмяшчалі, паміж выбуховымі матар'яламі, 4/5 звычайнага пяску і дзеля гэтага выбух ня прынесіў вялікай страты.

Допыты іншых сьведак паказалі, што палітычная паліцыя добра ведала аб «выбуховай» працы свайго тайнага агэнта і нават даручыла яму ўцягнуць у сваю працу двух рабочых: Іваніцкага і Межаеўскага, западозраных у прыналежнасьці да камуністычнае партыі, якія, быццам, прапанавалі Траяноўскаму ўступіць у камуністычную арганізацыю.

Працэс выклікаў агульную зацікаўленасьць у Варшаве, бо побач з справаю Траяноўскага выкрываецца шмат цёмных правакацыйных спраў палітычнае паліцыі.

Суд засудзіў Чэслава Траяноўскага на 4 гады катаргі, а камісара палітычнае паліцыі Лэнскага апраўдаў, бо дэфэнзыва дала яму надта добрую характарыстыку, як сумленнаму і шчыраму барацьбіту з камуністычным рухам у Польшчы.

У панскай Польшчы.

КАРА СЬМЕРЦЮ.

Варшаўскі вайсковы суд разглядзеў 28 лютага справу жаўнера 19 га пяхотнага палка легіёнаў Міколы Філася абвінавачанага ў прыналежнасьці да камуністычнае партыі і ў распаўсюджваньні камуністычнае літаратуры сярод жаўнераў.

Суд засудзіў Філася на кару сьмерцю праз расстрэл.

Арышты ў Дамброўскім раёне.

Палітычная паліцыя арыштавала ў Загожы каля Бэндзіна (Дамброўскі вугольны раён) 5 рабочых—гарнякоў: Франца Калкоўскага, Тэафіла Масюка, Дамініка Сіцінскага, Яна Скібу і Аляксандра Маруля, абвінавачаных у прыналежнасьці да камуністычнае партыі.

Забастоўка ў Лодзі.

Суконная фабрыка Эйцінгона ў Лодзі звольніла ўсіх рабочых, а праз 2 тыдні прыняла ўсіх назад з паменшаньнем заработку на 20 процантаў.

Прафэсыянальны саюз рабочых суконнае прамысловасьці абвясьціў забастоўку, да якое далучыліся ўсе рабочыя фабрыкі.

Фабрыкі зачыняюцца.

У Заверці зачыніўся 28-га лютага вялікі стале-ліцейны завод акцыянэрнага таварыства «Эрбэ». Прычына зачыненьня—адсутнасьць заказаў і сродкаў. Шмат рабочых страцілі працу.

Там жа зачынілася фабрыка сельскагаспадарчых машын.

Паны дзяруцца, а ў рабочых чубы ляцяць.

Міністэрства прамысловасьці і гандлю адмовіла фабрыцы Сэнэвальта ў Бялай ў яе просьбе аб дазволе купіць у Нямеччыне патрэбную для фабрыкі новую машыну. Прычына адмовы—мытная вайна з Нямеччынаю. У зьвязку з адсутнасьцю патрэбнае машыны, фабрыка змушана была спыніць працу і звольніць 500 рабочых.

„Вольнасьць слова".

Жырардаўскі аддзел асьветы звольніў з пасадаў двох настаўнікаў: Антона Пшэніцкага і Адама Пруска за тое, што на агульным сходзе настаўнікаў яны ўнеслі прапазыцыю аб аддзяленьні школы ад рэлігіі.

Дэманстрацыя беспрацоўных.

28 га лютага адбыўся ў Варшаве мітынг, у якім прыняла удзел каля 2000 чалавек.

Пасьля мітынгу беспрацоўныя пайшлі з дэманстрацыяй да магістрату.

Па дарозе каля Марымонту паліцыя хацела разагнаць дэманстрацыю, але няўдачна.

Армія дармаедаў.

Паводле статыстыкі, ўва ўсёй Польшчы, у сучасны момант ёсьць 36.849 паліцэйскіх. З гэтае лічбы вышэйшых чыноў—1715 і ніжэйшых—35.134.

З гэтае лічбы ў Віленскім ваяводзтве 100 вышэйшых чыноў і 3.035 звычайных паліцэйскіх.

Памешчыкі патрабуюць манархіі

ВАРШАВА, 1-III. Зьезд партыі аграрыяў пасьля дакладаў Стронскага і Дубановіча ў сваёй рэзалюцыі зазначае, што Польшчу неабходна перарабіць у канстытуцыйную манархію. Аграрыі заяўляюць, што яны будуць рэальна і актыўна працаваць у гэтым напрамку.

Група Стронскага і Дубановіча налічвае ў сойме 23 дэпутаты.

Насельнасьць Польшчы.

Згодна лічбам апошняга перапісу насельнасьці, у Польшчы жыве ўсяго 27.180.000 чалавек.

З гэтай лічбы 18.481.000 займаюцца сельскай гаспадаркай, а 4 058 000 чалавек працуюць у дзяржаўных і прыватных прамысловых прадпрыемствах.

З польскага друку.

Апякунчая крэсовая рада.—Надзеі, што нехта прыдзе і ўсё зробіць.—Воля да жыцьця.—Ізноў аб адзіным фронце проціў беларусаў.—«Лёпп» і беларуская вёска. «Лёпп» і «Авіяхім».

Аказваецца, што, апрача даволі вядомага па сваёй самапахвальбе і са марэкляме «Таварыства апекі над крэсамі» ёсьць яшчэ нейкая „Апякунчая крэсавая рада", якая ўжо год як паскудзіць Віленскае паветра. Аб гэтай радзе піша Віленскае манархічна-абшарніцкае «Слово» у № 42.

Газэтка зазначае, што пасьля баявога ўздыму 1918 1921 г. г. польскае грамадзянства (зразумела буржуазнае) зацiхла ў апатыі і неахвоце да ўсякае працы.

> „Ад тае хвілі"—піша „Слово"—„калі мы ўнікаем у істоту жыцьця, трывае нейкая дзіўная сьпячка—чаканьне нечага, што прыдзе і ўдыхне тут творчы дух на ўсходніх землях.
>
> Наша інтэлігэнцыя, гэтыя мазгі грамадзянства, пасьля ахвярнага крывавага ўздыму найлепшых сваіх сыноў у часе выкоўваньня дзяржаўнае незалежнасьці ня можа выказаць **волі да жыцьця**.

Газэтка гаворыць гэта аб польскай інтэлігэнцыі наогул, а ў Заходняй Беларусі (на Крэсах) асабліва. Такое сьцьвярджэньне нікім іншым, як органам крэсовых абшарнікаў і манархістаў, што мяйсцовая буржуазная польская інтэлігэнцыя ня мае **волі да жыцьця**, заміраe ў старэчым маразьме,—нам вельмі каштоўна. Гэтая заява абнадзейвае нас, што гэты паўтруп не заглушыць—такі маладых парасьляў, якія прабіваюцца цяпер у заходня беларускіх вёсках, будзяцца ад доўгага сну і, не зважаючы на ўсе ўціскі і перашкоды, рвуцца наверх, падпіраемыя стыхійнаю **воляю да жыцьця**, якраз тою воляю, на адсутнасьць якое ў буржуазным польскім грамадзянстве скардзіцца абшарніцкая газэтка.

„Слово" зазначае, што сярод польскае інтэлігэнцыі на Крэсах

> „пануе бяскрытычная вера ў моц, якая йдзе з Варшавы",

а ў зьвязку з гэтым

> „недаацэнка ўласных сілаў, стрыманьне запалу і пагружэньне ў салодкім ляніўстве".

Як жа зьвязаць з гэтым бязупынныя наскокі гэтага паўтрупа на беларускую насельнасьць дзеля яе паланізацыі? Як-жа зьвязаць гэта з бязупыннымі пробамі „усяпольскага" аб'яднаньня на Крэсах з ваяўніча-нацыянальнымі мэтамі? Гэткае аб'яднаньне ладзілася на гарадзенскім зьезьдзе 6-7 лютага, ладзілася яшчэ раней, ладзіцца і цяпер «Словам» і рэклямуемай ім «радаю апякунчаю». Выказаўшы вышэйпададзеную ацэнку польскай інтэлігэнцыі на Крэсах, «Слово» павінна было-б задумацца, што жа выйдзе з падобных пробаў аб'яднаньня і ці варт іх наогул рабіць?

Але мала гэтага. У парыве шчырасьці «Слово» дае трафную ацэнку таксама прыяжджаўшым на Крэсы дзеля «культурнае барацьбы» (разумеецца, з беларускаю культураю дзеля яе зьнішчэньня):

> „Тыя, што прыяжджалі да нас весьці культурную барацьбу, нажаль у большасьці выпадкаў лічылі ўсходнія землі толькі месцам дзеля лёгкае кар'еры, нічога ўносячы нічога каштоўнага ў мясцовае жыцьцё".

Як-жа тагды быць, мясцовыя нікуды не гадзяцца, а прыежджыя таксама ня прывозяць нічога вартага? Здавалася-бы, што пасьля такога прызнаньня трэба кінуць безнадзейную справу.

Але «Слово» робіць якраз наадварот, проціў здаровае лёгікі і рэклямуе яшчэ адну такую пробу—„Апякунчую крэсавую раду", якая ставіць сваёй мэтаю—

> „каб у яе радох апынуліся бы ўсе: і земляроб і купец, прамысловец, доктар, адвакат, настаўнік, рамесьнік, рабочы, моладзь і старэйшыя, ня творачы ніякае палітычнае партыі ў імя клічу, які месьціцца ў адным слове: Польшча".

Адным словам, яшчэ адна проба адзінага польскага фроту проціў беларусаў. Будзем чакаць, што і канец будзе такі самы, як і ранейшых пробаў.

У другім нумары (№ 47) тая ж газэтка рэклямуе дзейнасьць Лёпп'у ў Навагрудзкім ваяводзтве (LOPP—Liga Obrony Powietrznej Panstwa). Гэтая арганізацыя зьбірае складкі на ўзмацаваньне польскага паветранага флёту. У Навагрудскім ваяводзтве няма значных местаў з польскім жыхарствам (як Беласток у Беластоцкім ваяводзтве, Вільня ў Віленскім). Баранавічы маюць 12000 жыхароў, а ваяводзкае места Навагрудак—6300, вёскі—чыста беларускія. І вось з гэтых вёсак Лёпп хоча цягнуць грошы на ўзмацаваньне польскага паветранага флёту, які служыць падняволеньню гэтых-жа вёсак! Зразумела, што апрача мясцовых польскіх чыноўнікаў, кроўна зацікаўленых у магутнасьці польскага паветранага флёту (бо інакш ім ня быць тут чыноўнікамі!) іншых сяброў Лёпп ня мае. Як піша «Слово»:

> «На абшары ваяводзтва мае 3000 сяброў. Усе паветы маюць павятовыя камітэты. Апрача іх у апошнія паўгода мінулага году і ў гэтым годзе арганізавана 44 мясцовыя гурткі. На першым месцы стаіць Валожынскі павет, які мае іх 10, далей Нясьвіжскі з 9, Стаўпецкі—7, Навагрудзкі 6, Лідзкі—6, Баранавіцкі 3 і Слонімскі 3.

Як гэта далёка ад масавага ўдзелу рабочых і сялян у нашым савецкім «Авіяхіме»!

Нарада ў Тэмэшвары.

У мінулым месяцы ў быўшым вэнгерскім, а цяпер румынскім прыграмнічным месьце Тэмэшвары адбылася чарговая нарада міністраў замежных спраў так званае „Малое Антанты"—Чэхаславакіі, Югаславіі і Румыніі. Таксама, як і вялікая Антанта—гэта перажыўшае ваенныя часы гуртаваньне дзяржаў—пераможніцаў у вайне.

Пасьля закончэньня вайны, калі галоўная мэта аб'яднаньня (перамога над супольнымі ворагамі) была дасягнута,—аказалася, што іншых супольных мэтаў, здольных утрымаць аб'яднаньне такім жа моцным, як і раней, няма.

У першыя часы пасьля вайны, як „вялікую" так і «малую» Антанту зьвязваў супольны страх перад ня дужа яшчэ грознымі ворагамі, страх перад магчымым іх адраджэньнем і помстаю. Але чым далей, тым болей гэты страх слабеў, ваенныя часы патроху забываліся, а адначасна з гэтым слабеў і зьвязак паміж асобнымі сябрамі Антантаў. У сучасны момант сябры „малое" Антанты, таксама як і сябры „вялікае" Антанты вядуць кожны сваю ўласную палітыку, часта спрэчную з інтарэсамі другіх сяброў Антанты.

Нарады міністраў замежных спраў, якія час ад часу склікаюцца вялікаю і малою Антантаю, паказваюць усё большае і большае асьлабленьне сувязяў паміж дзяржавамі—удзельнікамі гэтых аб'яднаньняў. І хоць пасьля кожнае такое нарады афіцыяльныя паведамленьні звычайна гавораць аб „узмацаваньні сувязяў паміж зсябраванымі дзяржавамі", аднак факты паказваюць адварот нае.

Узяць хоць-бы адносіны да СССР. У той час, як славянскія дзяржавы—удзельніцы малое Антанты—Чэхаславакія і Югаславія ня маюць з СССР супольнае граніцы і скольні-небудзь значных спрэчных пытаньняў, Румынію дзеліць ад СССР Бэсарабія. У той час, як Чэхаславакія і Югаславія гатовы прызнаць СССР і завязаць з ім нармальныя адносіны, аб Румыніі і гаварыць нечага ў падобным сэнсе.

Далей адносіны да Грэцыі і Балканскага гарантыйнага пакту намінер Лёкарнаўскага. Думка аб гэтым пакце выказана Грэцыяй, найбольш падпаўшай пад ангельскія ўплывы. Але ў Грэцыі мяецца цэльны рад спрэчных спраў з Югаславіяй і галоўная з іх—імкненьне Югаславіі да Салонікаў, да выхаду ў Эгэйскае мора. Увекавечваць сучасныя граніцы Югаславіі мала пажадана. Чэхаславакія і Румынія, якія ня маюць супольнае граніцы з Грэцыяй, не зацікаўлены ў Салонікскай справе.

У яшчэ далей адносіны да аўстрыйскага пытаньня—да імкненьня Аўстрыі і Нямеччыны аб'яднацца паміж сабою. Чэхаславакія і Югаславія, якія маюць граніцу з Аўстрыяй, вельмі падазрона глядзяць на магчымасьць замены суседзтва з слабою Аўстрыяй суседзтвам з магутнаю Нямеччынаю. Румынія ж, якая граніцы з Аўстрыяй ня мае, зацікаўлена ў гэтай справе значна слабей.

Адносіны да аўстрыйскага пытаньня ў значнай меры даюць тлумачэньне сучаснай паездкі югаслаўскага міністра Нінчыча ў Рым і пробы збліжэньня з Італіяй, з якою ў Югаславіі ёсьць шмат спрэчных спраў на Адрыятыцкім моры. Лучыць іх цяпер супольны страх перад аб'яднаньнем Аўстрыі з Нямеччынаю і нядаўняе вострае выступленьне Мусаліні проціў умяшацельства Нямеччыны ў тырольскія справы. Югаславія бачыць у Італіі саюзьніка, які можа дапамагчы ёй ухіліцца ад беспасрэднага суседзтва з Нямеччынаю.

Такім чынам, па ўсіх важнейшых пытаньнях сучаснае палітыкі датычных дзяржаў—сяброў малое Антанты дасягнуць поўнае згоды паміж усімі ўдзельніцамі Антанты аказваецца немагчыма.

Цяпер паўстае пытаньне: калі інтарэсы паасобных дзяржаў-удзельніцаў малое Антанты ня сходзяцца, дык чаму гэтыя дзяржавы ня дзейнічаюць зусім асобна, кожная згодна сваім уласным інтарэсам? Чаму, напрыклад, Югаславія і Чэхаславакія ўсё яшчэ не прызнаюць СССР, раз гэтае прызнаньне не супярэчыць іх інтарэсам, але можа нават паспрыяць ім? Тут аказваецца, што на Балканах у апошнія часы значна павялічыла свае ўплывы Англія, і ўсё што там робіцца, робіцца згодна з яе пажаданьнямі. Гэтымі ангельскімі ўплывамі і тлумачыцца адцяжка прызнаньня СССР Югаславіяй, а да пэўнае меры—і Чэхаславакіяй. Нават больш таго „Бэрлінэр Тагэблят" за 26 II піша, што калі пасьля паездкі ў Белград турэцкага міністра Рушді-бэя пайшлі чуткі аб сувязі гэтае паездкі з праэктам югаслаўска-турэцка-савецкага блёку,—міністр замежных спраў Югаславіі Нінчыч пасьпяшыў у скупшчыне запярэчыць гэтым чуткам, а каб уладзіць Англію, прыняў вострыя меры проціў югаслаўскае кампартыі. Такім чынам, ня толькі замежная, але нават і ўнутраная палітыка Югаславіі знаходзіцца пад ангельскімі ўплывамі.

У адцяжцы прызнаньня СССР дзяржавамі малое Антанты ангельская дыплёматыя атрымала посьпех. З-тое другая яе думка—балканскі гарантыйны пакт і зварот балканскіх дзяржаў разам з малою Антантаю проціў СССР пакуль што мае мала магчымасьцяў на ажыцьцяўленьне.

У кожным разе аднак Тэмэшварская нарада азначыла паважнае ўзмацненьне ангельскіх уплываў на Балканах і ў малой Антанце.

Н. С.

У Саюзных Рэспубліках.

Узмацніць змаганьне з кантрабандаю.

ЗАГАД ПА АДПУ Т. ДЗЯРЖЫНСКАГА.

МАСКВА, 1-III. Нясупынны ў зьвязку з таварным голадам правоз кантрабанды на граніцах СССР, нелегальны вываз за межы СССР валютных каштоўнасьцяў, шырокае разьвіцьцё кантрабанды, якая хаваецца пад легальнымі формамі—купля і продаж аўтамабіляў, прывезеных бяз права продажу, правоз кантрабанды ў пасажырскім багажы, парушэньне манаполіі замежнага гандлю і г. д., ставяць перад установамі Аб'яднанае Дзяржаўнае Палітычнае Ўправы задачы рашучага ўзмацненьня барацьбы з рознымі прамамі кантрабанды і поўнага зачыненьня нашых граніц для яе.

На падставе гэтага, у поўнай згодзе з загадам НКГандлю СССР, усім установам Аб'яднанае Дзяржаўнае Палітычнае Ўправы загадваю: 1) ужыць рашучыя меры, каб спыніць кантрабананы ўвоз і вываз тавараў на граніцах СССР, прыцягваючы водлуг адпаведных артыкулаў Крымінальнага Кодэксу, як праносцаў і гандляроў так і дапаможнікаў і ўтойвацеляў кантрабанды; 2) ужыць рашучыя меры, каб выявіць і спыніць праз адданьне пад суд вінаватых, усе выпадкі ўтойваньня кантрабанды пад легальнымі формамі, а асабліва выпадкі, пералічаныя вышэй; 3) зьвярнуць асаблівую ўвагу на вяшчадную барацьбу са скупкаю дзеля вывазу і з нелегальным вывазам валютных каштоўнасьцяў; 4) аб ужытых мерах і выніках дакладваць мне 1-га і 15-га дня кожнага м-ца.

Старшыня Аб'яднанае Дзяржаўнае Палітычнае Ўправы **Дзяржынскі.**

Адчыніўся зьезд гарбароў.

МАСКВА, I-III. Сёньня адчыніўся 7-мы ўсесаюзны зьезд гарбароў. Старшыня ЦК саюзу спыніўшыся на гісторыі саюзу, які ўжо існуе 30 год, паведаміў, што зараз у саюзе налічваецца 108.000 арганізаваных сяброў. Зьезд прывіталі 2 нямецкіх, французскі і чэхаславацкі дэлегаты.

НА МЯСЦОХ.

Сібірскі камсамол узрос удубальт.

НОВА-СІБІРСК. 1-III. Адчынілася другая сібірская канфэрэнцыя РЛКСМ. Прысутнічае 223 дэлегаты. Сэкратар краявога камітэту РЛКСМ Кудраўцаў у сваім дакладзе заз начыў, што з часу першае канфэрэнцыі Сібірская арганізацыя павялічылася ўдубальт і мае цяпер 98.000 камсамольцаў. Арганізацыя ўзрасла таксама і якасна. Значна павялічыўся ўплыў на беспартыйныя масы моладзі.

У ганаровы прэзыдыум абраны т. т. Сталін, Бухарын, Рыкаў, Калінін, Варашылаў, Томскі, Кассіёр і Чаплін.

Буйны заказ Дняпроўскаму заводу.

КАЦЯРЫНАСЛАЎ. Дняпроўскі завод імя т. Дзяржынскага атрымаў ад Усходня-Кітайскае чыгункі заказ на 450 тыс. пуд. рэек.

Зьезд селькораў Тамбоўшчыны.

ТАМБОЎ, 1-III. Адчыніўся першы губэрскі зьезд рабочых і сельскіх карэспандэнтаў тамбоўскіх газэт. На зьезд прыехала 150 дэлегатаў, у тым ліку 60-гадовы селькор селянін Мукін. На зьезьдзе выявілася, што ў губэрні ёсьць 2.000 рабочых і сельскіх карэспандэнтаў. Па іх заметках за мінулы год пракуратура зрабіла 1.880 дазнаньняў і аддала пад суд некалькі буйных растратчыкаў.

Зьверабойныя промыслы ў паўночных водах.

АРХАНГЕЛЬСК, 1-III. Выляцеў, каб каб узяць удзел у зьверабойных промыслах, гідраплян „Юнкерс". Задача гідрапляну—выкрываць норы цюленяў і паведамляць аб гэтым прамыслоўцаў на параходах. У той-жа час гідраплян павінен паказваць параходам больш лёгкі праход праз лёд.

На зьверабойныя промыслы вышла 4 параходы лёдасечнага тыпу—„Седов", „Русанов", «Сибиряков» і «Малыгин». На параходах знаходзіцца 1.470 прамыслоўцаў.

Весткі адусюль.

Аўтамабіль, які ходзіць па вадзе.

РЫМ, 1-III. Міланскі інжэнер Дыяні думае праехаць з Рыму ў Вашынгтон на аўтамабілі ўласнае вынаходкі, які, як ён зацьвярджае, з аднолькаваю лёгкасьцю едзе па вадзе як і па зямлі.

Багалюбаў на шахматным турніры ў Аўстрыі.

ВЕНА, I-III. Чэмпіён СССР па шахматах гросмэйстэр Багалюбаў згадзіўся ўзяць удзел у шахматным турніры ў Зэммэрынгу (Аўстрыя), які пачынаецца 7 сакавіка.

Турэцка-нямецкія гандлёвыя перамовы.

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ. Пачаліся перамовы наконт утварэньня нямецкатурэцкага гандлёвага ўгавору.

Арышты ў Рызе.

Палітычная паліцыя арыштавала ў Рызе 14 чалавек, западозраных у прыналежнасьці да камуністычнае партыі.

Паміж арыштаванымі быццам знаходзяцца 2 сябры ЦК латвійскае камуністычнае партыі.

У САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ.

Авіяхім.

Першая канфэрэнцыя Авіяхіму.

(Гарадоцкі раён, Віцебшчына).

На гэтых днёх у Гарадку адбылася першая раённая канфэрэнцыя Авіяхіму. Арганізацыя Авіяхіму нарадзілася ў нас яшчэ ўлетку 1924 году пад назваю ТППФ (Таварыства Прыяцеляў Паветранага Флёту), але сумна гісторыя яе жыцьця. Актыўнасьцю першых сяброў, што ўступілі ў новую арганізацыю было сабрана рублёў на 70 грошай, а спрытнасьцю першага адказнога сэкратара гэтай арганізацыі нейкага Сігаліна з гэтых грошай было растрачана 65 руб. 45 кап.

Пасьля такога выпадку, т-ва перадавалася з рук у рукі два разы, і менш чым за год існаваньня нашага т-ва, да 28 красавіка 1925 году, яго кіраўнікі растрацілі 465 руб. 8 кап., 79 руб. 53 кап. сяброўскіх узносаў і на 385 руб. 55 кап.—значкоў і марак.

Хто тут вінават?..

— Сама арганізацыя—раз і Віцебскі акружком Авіяхіму—два.

Першая за тое, што ня мае рэвкамісіі, а другі, што даваў для продажу значкі, маркі, даваў літаратуру, а справаздачы ня пытаў.

Да 28 красавіка 1925 году дзейнасьць нашага раённага т-ва Авіяхіму выяўлялася ў зьбіраньні грошай і растраце іх, і толькі з указанага вышэй часу, калі такую дзейнасьць т-ва раскрылі, часовае бюро ў складзе з 4-х асоб пачало працу.

У пэрыяд часу ад 28 красавіка 1925 году па 14 лютага 1926 году бюро зрабіла нейкі зрух у працы. Была праведзена праца па вучоту сяброў т-ва і па арганізацыі ячэек і куткоў Авіяхіму ў розных мясцох і ўстановах раёну. Заведзены кнігі, у каторых запісваюцца, як грошы, так і матар'яльныя каштоўнасьці, складзен плян працы на час ад 15 лістапада 1925 г. да 15 сакавіка 1926 г.

Як вынік працы апошняга часу т-ва мае 17 ячэек (6 на вёсцы), усяго членаў 245 чал.

Пры Доме Селяніна, прафтэхшколе, рабклюбе арганізуюцца куткі авіяхіму і зроблены заходы паарганізацыі куткоў пры чатырох хатах-чытальнях раёну.

Грошай т-ва мае гатоўкаю 128 руб. 74 кап.

Па дакладу бюро, у якім быў абмаляваны такі стан т-ва, шырока разьвінуліся спрэчкі, дзе выявілася абурэньне канфэрэнцыі супроць такіх вялікіх і ўпорных растрат.

У далейшым канфэрэнцыя лічыць патрэбным пашырыць агітпрапработу, увесьці плянавасьць у працы, узмацніць рэвізыйную справу і наказвае райкому высьветліць пытаньне аб растраце сродкаў, наладзіць сталае кіраўніцтва райкому над ячэйкамі і куткамі, а акружком павінен задаволіць літаратурай агітацыйн. і арганізацыйнага характару.

Ю. Леванёнак.

Дайце беларускую кінофільму.

(Плэшчаніцкі р., Барысаўшчына).

За апошнія часы пачалі вандраваць кіно-перасоўкі па вёсках і мястэчках. Ставілі ў Плешчаніцах два разы карціны «Враги» і «Царская милость». Ня гледзячы на тое, што людзей было шмат (папрыходзілі з суседніх вёсак), усё-ж гэтыя фільмы ўсіх не здаволілі, асабліва сялян. Праўда, тут малюецца жыцьцё рабочых на фабрыцы, як іх секлі розгамі, а таксама (у другой карціне) грамадзянская вайна і роля белых у контр-рэвалюцыі.

— Добра пабачыць,—казалі іншыя, выходзячы,—але ўсё-ж гэтага мы ня бачылі.

— Вось каб паказалі, як жылося за палякамі—гэта нам знаёма.

Шмат сялян выказвала жаданьне пагледзець беларускую фільму. І запраўды, чаму не паказваюць кіно-фільмы з часоў, напрыклад, партызаншчыны, польскай акупацыі, або жыцьцё беларускага сялянства і г. д.

Адчуваецца вялікае запатрабаваньне ў беларускіх кіно-фільмах і Белдзяржкіно трэба ўзяцца за гэту справу. **К.**

Культпраца кульгае на абедзьве нагі.

(В. Нялідавічы, Заслаўскага р., Меншчына).

У нашай вёсцы ёсьць школа з двума настаўнікамі. Вёска вялікая ды і ня глухая. Некалькі сялян выпісваюць газэту. Ёсьць шмат моладзі, з якой шырока можна было-бы павесьці культасьветную працу. Але вось бяда: няма каму працаваць. Настаўнікаў у вёсцы што і няма. У працягу году не праведзена было ніводнай гутаркі, не растлумачаны газэтныя весткі. Калісь то была і хата-чытальня, але і тая недзе зьнікла. У мінулым годзе летам чужым настаўнікам быў арганізован з вясковай моладзі драматычны і харавы гурткі якімі было пастаўлена ў вёсцы некалькі спэктакляў. Усё насельніцтва была надзвычайна здаволена. Здавалася-б, што гэту наладжаную працу лёгка было-б працягнуць і і далей, але на, вялікі жаль, яе няма. Загадчыку школай т. Хаменку аб гэтым трэба падумаць і культурнаасьветную працу павесьці як належыць, тым больш, што ўсе спрыяючыя ўмовы для працы ў нашай вёсцы ёсьць.

Селькор.

Будуемся.

(Чырвонапольскі раён, Полаччына).

Цэнтр Чырвонапольскага раёну (раней Дрэтуньскага) у мінулым годзе быў перанесены з Дрэтні ў Чырвонапольле.

Новае гнязда было пустым. Патрэбна было нанава пабудаваць усе патрэбныя памяшканьні дзеля розных установаў і арганізацый.

Будоўля вялася сьпешна. І цяпер чырвонапольцы ўжо могуць гардзіцца.

На 10 тысяч, што атрыманы, як кампэнсацыя за пастаўленыя ў Дрэтуні будынкі райвыканкому, узьнесены наступныя новыя будынкі ў Чырвонапольлі: абшэрны дом райвыканкому, дом для міліцыі, райкому, нардом, які яшчэ закончаны толькі на 75 проц.; пабудавана стайня, памяшканьне дзеля вартаўніка і пуня.

Па каштарысу 1925-26 г. на 17 тысяч прадбачыцца пабудаваць памяшканьні дзеля бальніцы і сямігодкі, бо апошняя ў сучасны момант разьмешчана на краіне раёну і абслугоўвае дзяцей, бязумоўна, толькі больш заможных сялян. Апроч сямігодкі, новыя школы ў раёне ў гэтым годзе пабудаваны ня будуць, бо не хапае сродкаў.

Зьвернута ўвага і на пабудову мастоў. На пабудову двух дзесяцьх значных мастоў праз раку Палоту і Дрысу адпушчана 770 рублёў.

Маленькія масты будуюцца сялянамі, дзеля чаго адпушчаецца дармовы лес.

А. М—кі.

Сродкі трацяцца, а працы няма.

(В. Хатаевічы, Плешчаніцк. р., Барыс. акр).

Часта нашы савецкія ўстановы затрачваюць вялікія сродкі для правядзеньня ў жыцьцё лёзунгу „тварам да вёскі", але бывае часам, што гэтыя сродкі ідуць на лёзунг „тварам ад вёскі". А справа вось у чым. Наш сельсавет вялікі, мае 43 населеных пункты і зьяўляецца цэнтрам у Плешчаніцкім раёне. Ужо больш году, як у Хатаевічах адчынілі хату-чытальню, і яна ўвайшла ў сетку РайАНА. Акрпалітасьветы абяцаў прыслаць у хату польскага загадчыка (у нашым сельсавеце шмат палякаў).

У газэце „Млот" пісалася аб „вялікіх дасягненьнях на культасьветным фронце, аб адчыненьні польскай хаты-чытальні, аб тым, што хутка прышлюць загадчыка" і г. д.

Але дарма. Да гэтага часу загадчыка яшчэ няма. Для хаты-чытальні выпісваецца да 15 розных газэт і часопісаў, але яны не скарыстоўваюцца і наогул ніякай культпрацы не праводзіцца, бо няма каму займацца гэтай справай.

Пры хаце-чыт. служыць нейкі вартаўнік атрымлівае 14 р. 40 к. і нічога ня робіць. Аб такім бязладзьдзі сяляне некалькі разоў крычалі на сходах, але нічога не памагло.

Калі даводзілася агітаваць сярод сялян за выпіску газэт, дык яны адказвалі, што газэты маняць—пісалі, што прышлюць загадчыка і ня прыслалі. І запраўды, навошта нейкаму вартаўніку плаціць 14 р. 40 к., затрачваць сродкі на газэты і часопісі, калі імі ніхто не карыстаецца. Лепш запрасіць загадчыка хаты-чыт., на гэта пойдзе кожны культурны працаўнік, бо за 20 руб. у нашым с. савеце можна добра пражыць.

Няўжо акрпалітасьветы ня зьверне на гэта ўвагі і ня прышле загадчыка? Пара, пара гэта зрабіць, бо сродкі ідуць і губяцца без карысьці.

А.

З ПАДАРОЖЖА ПА ЧЭРВЕНШЧЫНЕ.

(Ураджаньні).

Сьлізкая і абледзянеўшая дарога пакрыта бясконцым шэрагам фурманак, вязуць лес.

Скоўзаючыся, а часам і валячыся на калені, недалужныя сялянскія конікі вязуць воз за возам бярвеньня, шпіры, шпалы і іншы лясны матар'ял у бок Чэрвеня, на лесапілку.

Паабапал дарогі, якая ў значнай сваёй частцы, ад Рудзенску да Чэрвеня, праходзе праз лясы, відаць шмат ужо павысечаных дзялянак; частка іншых сячэцца, а частка пакляймёна да высечкі.

Лесу ў Чэрвеншчыне многа; шмат яго, як кажуць сяляне, паглумілі за часы вайны, але і засталося многа. Цяпер лясы высякаюцца плянава і пагроза зьнішчэньня іх адпадае.

Шмат лесу было высечана ў часы вайны на пабудову і папраўку дарог. Па шляхох Чэрвеншчыны замошчана лесам дзесяткі, а можа і сотні вёрст і на гэта пайшло гібель лесу. Праезд па гэтых дарогах у цяперашні час далёка горшы ад праезду па тых дарогах, на якіх ня былі сякера і рыдлёўка сапёра.

Пакладзеныя шчыльна адно да аднаго папярок дарогі бярвеньні, часткай пагнілі, часткай запалі, а рэшта ляжыць напаверху так, як і былі паложаны сапёрамі. У выніку ўтварылася такая дарога, якая пагражае небясьпекай ня толькі каню і калёсам, але нават і таму, хто на іх едзе. Такіх ямаў, у якія ўваліўшыся чалавек галаву мог-бы скруціць, пакуль што няма, але што ўсе вантробы могуць зьмяшацца ў сярэдзіне, асабліва калі чалавек з парожнім жыватом, дык гэта бясспрэчна.

Прыехалі ў Чэрвень.

Першае, што мы спаткалі там—быў млын з лесапілкай, пабудованы на самым канцы гораду пры ўезьдзе.

Гудзіць паравік, зьвіняць пілы, грукацяць дошкі, дарога завалена лесам, так што прамеж яго можа з трудом працiснуцца адна фурманка; дзьве не разьмінуцца.

Настрой падымаецца. У галаве прабягаюць думкі аб нашых дасягненьнях аб адбудове нашай прамысловасьці.

Калі такі глухі куток, як Чэрвень, дае выразнае пацьверджаньне свайго жыцьця і руху ў грукаце дошчак і звоне піл, дык гарады большага прамысловага значэньня павінны мець і яшчэ большыя дасягненьні.

Адносна іншых гарадоў мая падумка была можа не далёка ад праўды, а што тычыцца Чэрвеня, дык я тут памыліўся; млын і лесапілка зьбілі мяне з панталыку. Едучы далей па горадзе я ўпэўніўся, што і жыцьця, і руху ў Чэрвені ня нат многа. Усё робіцца ціха, не сьпяшаючыся, памаленьку. На шыльдах спатыкаюцца старасьвецкія, бязграматныя надпісы, як напрыклад, «с дэс жывот спожнік» (разумець трэба: «здесь живет сапожник»).

На рынку возы з чатыры сена, каля якіх ходзе некалькі гарадзкіх пакупцеляў. Таргуюцца доўга, цэлымі гадзінамі за кожную капейку. Нарэшце згаварваюцца.

Захацелася есьці. Пытаюся, дзе сталоўка. Паказалі. Прыходжу. Зачынена. Пытаюся, чаму? Кажуць, што будзе адчынена а трэцяй гадзіне.

— А калі есьці хочацца а першай? —пытаюся я.

— Ну дык у нас і не пад'ясьцё,— флегматычна адказвае мне нейкая кабеціна і спакойна пайшла ад мяне.

Паціснуўшы плячыма, выходжу на вуліцу. На сталоўцы шыльда: „Столовая ЦРК". На бакавых шыльдах: «завтраки, обеды, ужины, чай, кофе, холодные закуски». З боку яшчэ адна шыльда: «Пиво Беларусь Белпищетрест».

Я падумаў пра сябе—калі-ж гэта людзі ядуць гэтыя «завтраки», калі сталоўка адчыняецца толькі а 3-й гадзіне? А можа чэрвенцы вядуць нат ужо панскае жыцьцё і сьнедаюць толькі а 3 гадз., абедаюць а 9-й, вячэраюць а 2-й уночы, кладуцца спаць а 6-й, а ўстаюць а 2-й дню?

Можа і так, але мне ад гэтага не лягчэй.

Сьцяўшы зубы і перацягнуўшы дзягу на 3 дзюркі, я далей пашоў у дом селяніна, дзе стаяла фурманка.

У памяшканьні дому селяніна якраз у гэты дзень адбываўся суд. Сяляне гурткамі і паасобку заходзілі і выходзілі ў пакой, дзе народны суд разьбіраў справы. Твары ў адных былі вясёлыя, а ў другіх сумныя; адразу відаць было хто выйграў, а хто прайграў. Аднак-жа сялян з вясёлымі тварамі было ня многа; больш было сумных твараў.

— Язэп!—зварочваецца адзін селянін да другога,—ці ты чуў што гэты брадзяга, Юстын, на мяне паказаў?

— Чуў,—флегматычна адказаў Язэп.

— Трэба-ж гэта такую напасьць узьвесьці на чалавека! Ён, бачыш, мерыў пень, ён бачыў, як я прадаваў дровы на рынку! Ах, каб на цябе дошкі мерылі, каб ты сваіх дзяцей ня ўбачыў, каб табе вірлы твае павылязалі, гад ты пякельны.

— А гэты-жа, сукін сын, Зьмітро што на мяне плявузгаў,—адазваўся Язэп.— Аддзякаваў за мой хлеб-соль. Праўду кажуць людзі, што конскую галаву выцягвай з балота, а чалавечу тапчы далей, бо выратуеш каня— дык ён цябе падвязе, а чалавек здрадзіць. Ну, дай ты рады, га! Ну, калі я там і выгнаў якую кватэрку, дык і ты-ж, гад, піў яе, каб тваю вужакі кроў пілі. А цяпер, бачыш, ён ужо даказваць, што я гнаў!

— Цяпер вось і сядзі,—разважаў далей Язэп, разводзячы рукамі,—сядзі. Дома няхай гаспадарка нішчыцца, скаціна няхай прападае, а ты сядзі казённы хлеб еш...

— А няхай бы ты падумаў аб гаспадарцы і скаціне тады, як браўся гарэлку гнаць—адазваўся нейкі трэці селянін.

Нарэшце адчынілі сталоўку і мы паабедаўшы паехалі назад. Усю дарогу мой фурман Міхал страшыў і мяне і сябе разбойнікамі.

— Вось тут,—казаў ён,—мы зараз паедзем праз грэблю, гэта самае небясьпечнае месца; тут рабуюць нават і днём. Але-ж у вас мусе, такі аружжа ёсьць?—запытаўся ў мяне Міхал.

— Не, няма,—адказаў я,—хаця-ж рэвальвэр у мяне і быў.

— Дрэнна; як-жа гэта вы едзеце ў дарогу па начы і ня маеце аружжа. Ці-ж мала што можа трапіцца?

Пад'яжджаючы да Рудзенску мы раптам спаткалі перашкоду. Тры селяніны звалілі папярок дарогі вялізарную бярозу і абцярэблівалі яе. Праехаць па дарозе нельга было і мы застанавіліся.

— Што гэта вы, мальцы, робіце?— запытаўся Міхал.—Ціж вам днём ня было часу сьсеч гэту бярозу? Як-жа мы праедзем?

— А вось, калі ласка, во тут на пожні можна аб'ехаць,—паказаў адзін з трох «мальцаў», не адказваючы на запытаньне Міхаіла—чаму яны ссеклі бярозу ноччу, а ня днём. Ды і бяз іхняга адказу было ясна.

— Вось тут судовае дзела,—сказаў Міхал, калі мы ад'ехалі ад гэтых «мальцаў». А калі пападуцца, дык будуць клясьціся што яны нічога ня ведаюць і ня ўчынілі віны. Ілгуць, ах ілгуць! Я-ж быў судзьдзёй, дык я ўжо іх ведаю. Другі гад відавочна вінаваты, а ўсё выкручваецца; і сьведак дастaвіць, і сьведкі ілгуць; але і наш брат судзьдзя ня промах, ня дужа то латва выкруціцца.

Пад апавяданьні Міхала аб яго судовай дзейнасьці, мы даехалі да Рудзенску.

І. Шыпіла.

8-га сакавіка—агульна-пралетарскае сьвята.

Да міжнароднага жаночага дню.

Міжнародны Камуністычны Дзень Жанчыны 8-га сакавіка зьяўляецца ў краінах капіталістычнага Захаду днём падлічэньня жаночых сіл, што змагаюцца ў агульных шэрагах пралетарыяту за камунізм. У гэты дзень выяўляецца жалезная воля рабочае клясы да перамогі, прад'яўляюцца яе запатрабаваньні ў галіне аховы інтарэсаў работніц і сялянак.

У гэты дзень увага ўсяе партыі, усяе рабочае клясы і яе арганізацый сканцэнтравана на тым, **якімі мерамі і спосабамі ўзбудзіць актыўнасьць самых шырокіх мас працоўных жанчын.**

8-га сакавіка набывае вялікае значэньне і затым, што ў гэты дзень мужчынская частка рабочае клясы больш, чым калі, усьведамляе ўсю вартасьць працы, што праведзена пры актыўным удзеле шырокіх мас жанчын. У гэты дзень усе працоўныя ўсьведамляюць думку вялікага правадыра і настаўніка тав. Леніна: **«Пабудова сацыялістычнае грамады пачнецца толькі тады, калі мы, дасягнуўшы роўнасьці жанчын, возьмемся за новую працу разам з жанчынай, якая вызвалена ад дробнай, прытупляючай, непрадукцыйнай працы».**

Загэтым 8-га сакавіка—ня толькі дзень жанчын, але і агульна-пралетарскае сьвята, якое скіроўвае ўвагу ўсіх працоўных на адзін з галоўных вучасткаў пралетарскага фронту—барацьбу за роўнаправы, роўнакаштоўны ўдзел працоўных жанчын у будаўніцтве сацыялізму.

У дзень 8-га сакавіка неабходна, каб самыя шырокія масы працоўных жанчын усьвядомілі, што **роўнакаштоўны ўдзел жанчын у будаўніцтве сацыялізму залежыць ад паддягваньня ўзроўню работніц** да ўзроўню рабочага ў пытаньнях узьняцьця кваліфікацыі працы работніц; гэта мае шчыльную сувязь з замацаваньнем работніц у вытворчасьці.

Ацэньваючы становішча работніц у вытворчасьці мы павінны зазначыць некаторыя дасягненьні. У шмат якіх галінах вытворчасьці мы наглядаем замацаваньне работніц. Але ёсьць і такія галіны вытворчасьці, дзе наглядаецца некаторае зьніжэньне процанту работніц.

Галоўная прычына выцясьненьня работніц з некаторых галін вытворчасьці—слабая кваліфікацыя жаночае працы. Лічбы кажуць аб тым, што кваліфікаваных работніц мы маем 16,6 пр., а паўкваліфікаваных—36,9 проц., рэшта зусім некваліфікаваныя.

На пытаньні бытаваньня работніц і сялянак у дзень 8-га сакавіка павінна быць таксама зьвернута ўвага, бо без фактычнага вызваленьня работніцы ад бытавых варункаў мы ня зможам уцягнуць яе ў актыўнае будаўніцтва сацыялізму. Зараз найвялікшыя дасягненьні мы маем у справе арганізацыі ясьляў для фабрычна-заводзкіх работніц. Колькасьць ясьляў павялічваецца штогод. Па СССР мы маем 778 фабрычна-заводзкіх ясьляў і 521 кансультацыю для дзяцей. Аднак, неабходна адзначыць неадпаведнасьць між павялічэньнем ліку работніц у вытворчасьці і павялічэньнем колькасьці ясьляў. Колькасьць ясьляў павялічваецца павольней, чымся ідзе ўцягненьне работніцы ў вытворчасьць. У саюзе тэкстыльшчыкаў, дзе жанчыны-работніцы складаюць больш 50 проц. агульнага ліку рабочых, мы маем такі стан: у 1924 г. па 24 губаддзелах тэкстыльшчыкаў меўся 1 ложак у ясьлях на 17 работніц, а зараз 1 ложак на 29 работніц.

Пастанова VI зьезду прафсаюзаў наконт улучэньня пункту аб ясьлях у калектыўныя дагаворы застаецца ў моцы.

У дзень 8-га сакавіка павінна быць сканцэнтравана асаблівая ўвага на пытаньнях масавай працы сярод работніц. Мы мусім памятаць лёзунг „пагалоўнай арганізацыі работніц". Прыток у вытворчасьць новых работніц гэту задачу пашырае.

Патрэбна высунуць яшчэ, як задачу, і павялічэньне **наўкола—партыйнага актыву** з работніц і сялянак, а таксама правядзеньне з імі больш глыбокай выхаваўчай працы. Такога наўкола-партыйнага актыву маецца па СССР блізка міліёну, бо ў сёлетнім годзе адных дэлегатак работніц і сялянак будзе больш паўміліёна, ды дэпутатак у саветах больш 100.000. У гуртках палітпісьменнасьці вывучаецца 33.726 жанчын. У кааперацыйных органах на выбарных пасадах і ў крамных камісіях працуе 33.291 жанчына і г. д.

Самая галоўная задача ў дзень 8 сакавіка—**праца з самымі шырокімі масамі работніц і сялянак дзеля растлумачэньня пастаноў XIV партзьезду**. Трэба, каб працоўныя жанчыны ведалі ня толькі аб нашых дасягненьнях у справе сацыялістычнага будаўніцтва, але і тыя цяжкасьці, што перад намі стаяць і будуць яшчэ стаяць, а таксама і тыя шляхі, якія вядуць да перамогі над гэтымі цяжкасьцямі.

У дзень 8-га сакавіка работніцы і сялянкі СССР, пасылаючы шчырае прывітаньне працоўным жанчынам Захаду і Ўсходу, заклікаюць іх загартоўваць волю да барацьбы і перамогі. У сябе-ж у СССР, яны скажуць разам з партыяй, з саветамі і прафсаюзамі і іншымі масавымі арганізацыямі: **Усе за працу па замацаваньню работніц у вытворчасьці, за ўзьняцьце кваліфікацыі жаночае працы, за палепшаньне быту, за пашырэньне і выхаваньне актыву работніц і сялянак, за саюз рабочае клясы і беднаты вёскі з серадняком, за ўцягненьне ў партыю найбольш адданых работніц і сялянак.**

Задача фактычнага вызваленьня работніц і сялянак СССР і ўцягненьне іх у сацыялістычнае будаўніцтва будзе выканана пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі водлуг завету яе правадыра—тав. Леніна.

А. А.

Пераўкамплектаваньне культасьветных установ.

Яшчэ да гэтага часу Саюзу Працасьветы прыходзіцца ліквідаваць адмоўныя бакі пераўкамплектаваньня працаўнікамі культ.-асьветных установ, якое праводзілася ў мінулым годзе.

Пленум ЦП Белпрацасьветы, які адбыўся 20—24 лютага, на падставе вопыту мінулага году распрацаваў асноўныя запатрабаваньні ў адносінах да райвыканкомаў, Аддзелаў Нар. Асьветы і Нар. Кам. Асьветы.

Перш за ўсё ў працягу навучальнага году ніякія пераводы працаўнікоў не павінны быць, за вельмі рэдкімі выключэньнямі. Уся работа па ўкамплектаваньню павінна быць праведзена ўлетку і скончана да 15-га жніўня.

Прымаючы пад увагу імкненьне значнага ліку вясковых асьветнікаў перабрацца ў горад, выходзячы з свайго сямейнага становішча, як, напрыклад неабходнасьць вучэньня дзяцей, пленум лічыць неабходным вакантныя пасады ў горадзе па магчымасьці прадастаўляць вясковым асьветнікам.

Перавод асьветніка з аднае ўстановы ў другую, нават аднатыпную, павінен адбывацца толькі выключна са згоды самага асьветніка. Канфлікты па гэтаму пытаньню вырашаюцца праз РКК.

Часта райвыканкомы дадаюць, што працаўніка трэба перакінуць ці зволіць з пасады па няпрыгоднасьці да працы—ці ў гэтым месцы, ці наогул. Мясцовыя камітэты саюзу павінны пільна сачыць за такой пастаноўкай пытаньня і помніць, што такія справы можна вырашаць толькі ў канфліктным парадку праз РКК. Рабочая частка павінна быць добра ўзмацавана, падрыхтавана, трэба, каб яна добра ведала Кодэкс Законаў аб Працы і ўсе пастановы ўлады па гэтаму пытаньню. Раён832 Мясцовы Камітэт тут, як нідзе ў іншым месцы, павінен помніць, што ён ёсьць саюзная арганізацыя, якая абараняе матар'яльнае і прававое становішча асьветнікаў.

Усякія пераводы супроць жаданьня і ўсякія звальненьні абавязкова павінны кампэнсыравацца згодна Кодэксу Законаў аб Працы.

Ніякіх хібаў у гэтым напрамку не павінна быць.

Скончыўшыя пэдагагічныя навуковыя ўстановы, пэдтэхнікумы ці пэдфак БДУ, ня гледзячы на тое, што яны працавалі ва ўстановах у час свайго навучаньня, могуць быць назначаны на новае месца і супроць іх жаданьня, бо гэтыя асьветнікі ў асноўным лічыліся не працаўнікамі, а студэнтамі, і пасьля сканчэньня вучэбнай установы яны пераходзяць у распараджэньне аддзелаў нар. асьветы дзеля ўкамплектаваньня культ.-асьветных установ. Пэўна, што саюз павінен прымаць пад увагу розныя моманты, якія не даюць скончыўшаму сваю навуку ехаць у другое месца, у выпадках запраўднасьці матываў клапаціцца аб астаўленьні яго на месцы.

Усім такім нованазначаным працаўнікам павінны быць выдадзены сродкі на праезд да месца работы.

Ц. Ахрамовіч.

Рабочае і прафэсыянальнае жыцьце.

Рабочы і служачы!

Грошы страхавых установ—гэта твая ашчаднасьць, беражы яе!

Патрабуй справаздачы у іх выдатку.

Сярод саматужнікаў.

(Барысаўшчына).

Зараз Барысаўскае акруговае таварыства саматужнікаў мае 800 арганізаваных саматужнікаў, у той час, як на 1 студзеня 1925 году таварыства яднала ўсяго 160 асоб.

Па асобных галінах вытворчасьці ў таварыства ўваходзяць гэткія групы саматужнікаў: гарбароў—340 чал., краўцоў—189 чал., мэталістаў—138 чал., дрэваапрацовачнікаў—40 чал., харчавікоў—17 чал. і інш.—74 чал. (фатографы, ганчары, хімікі і інш.).

Па нацыянальнаму складу ў таварыства ўваходзяць: яўрэяў—760 чал., беларусаў—30 чал., палякаў—6 чал. і іншых нацыянальнасьцяў—4.

У акрузе працуе 6 пазыкова-ашчадных кааперацыйных таварystваў, якія абслугоўваюць усіх арганізаваных саматужнікаў. Такім парадкам, ня толькі саматужнікі адзіночкі карыстаюцца дапамогаю пазыкова-ашчадных таварystв, але і тыя саматужнікі, якія маюць ад 1 да 3 наёмных рабочых. У апошнія часы ў акрузе пачалі арганізоўвацца саматужна-прамысловыя арцелі, з якіх пераважаюць гарбарныя і дрэваапрацовачныя. Зараз налічваецца 15 розных арцеляў.

Дзякуючы арганізацыі ў арцелі, саматужнікі атрымліваюць сыр'ё і поўфабрыкаты па танных цэнах, а галоўнае—пры калектыўнай працы павялічваецца прадукцыйнасьць і зьмяншаецца сабекошт вырабу.

За параўнаўча кароткі час, саматужна-прамысловая кааперацыя, здавальняючы саматужніка крэдытамі і матар'яламі, а таксама дапамагаючы прадаваць вырабы, дала саматужніку магчымасьць вызваліцца з прагавітых лап прыватнага гандляра.

Апроч падатковых льгот, якія даюцца саматужнікам апошнімі дэкрэтамі, згодна пастановы Прэзыдыуму Акрвыканкому, усе мястэчковыя і сельскія саматужнікі карыстаюцца мэдыцынскаю дапамогаю таксама, як і сяляне, а ў горадзе мэдыцынская дапамога робіцца палікалінікаю Чырвонага Крыжу за 150 рублёў у месяц.

Дзякуючы свайму аб'яднаньню, саматужнікі маюць свае клюбы і бібліатэкі-чытальні, у якіх вядзецца даволі значная культурна-асьветная праца: чытаюцца лекцыі і даклады на палітычныя і навуковыя тэмы, выпісваюцца газэты і журналы, якія раней мястэчковы саматужнік рэдка калі браў у рукі. У некаторых раёнах працуюць лікпункты, а ў 3 мястэчках акругі нават існуюць школы рабочае моладзі. Культурна-асьветнаю працаю ахоплены таксама і жоны саматужнікаў.

Адно пытаньне дагэтуль зьяўляецца хворым. Гэта—вучнёўства, якое мала распаўсюджана сярод саматужнікаў, бо ўмовы ўтрыманьня вучня вельмі цяжкія. Саматужнік гаворыць: «Узяць вучня, гэта значыць узяць пятлю на шыю».

Трэба пытаньне аб вучнёўстве дэтальна вывучыць і так ці іначай выправіць палажэньне аб ім, бо ад гэтага церпіць сама моладзь, якая ня мае магчымасьці падрыхтавацца да тэй ці іншай галіны працы.

В. Зайцаў.

Папярэднія вынікі перавыбараў фабзавмясцкомаў.

(Барысаў).

Перавыбары нізавых праф'ячэек па гораду і акрузе прыбліжаюцца да канца. Як агульнае правіла, ва ўсіх фабзавмясцкомаў кампанія праходзіла на справаздачных і выбарных сходах. На справаздачных сходах рабочыя масы заслухвалі справаздачы фабзавмясцкомаў і потым праз тыдзень адбываліся перавыбарныя сходы. Гэткае разьмеркаваньне давала рабочым і служачым надта многа часу дзеля выпрацоўкі рэзалюцый па справаздачах, наказу і правільна намеціць кандыдатур у новыя праф'ячэйкі, дзе намечаныя кандыдатуры падрыхтоўваліся галоўным чынам дэлегацкімі сходамі і саюзным актывам.

Саюз працаўнікоў зямлі і лесу, па лясьніцтвам і дробныя мясцкомы па ня вытворчым саюзам, асабліва ў раёнах, у большасьці абмяркоўвалі справаздачы і выбары на адным сходзе. Маючыяся пры фабзавмясцкомах насьценныя газэты зьмяшчалі матар'ялы перавыбарнай кампаніі і справаздач нізавых праф'ячэек, апрача гэтага да сходаў завкомаў вывешваліся кароткія справаздачы, і на выбарным сходзе—рэзалюцыі—наказы.

На сходах, як перадвыбарных, гэтак сама і выбарных, у сярэднім прысутнічала да 75-80 процантаў рабочых, а па некаторых прадпрыемствах і ўсе 100 процантаў, асабліва значна было на заводзе імя „Розы Люксэмбург".

Сходы праходзілі ажыўлёна і дзелавіта. Па справаздачах завкомаў, мясцкомаў выказвалася ў сярэднім 12-17 чалавек. Асаблівая ўвага ў спрэчках звярачвалася на неабходнасьць больш зьвярнуць увагу на культурна-асьветны бок працы нізавых ячэек, ажыцьцяўленьня працы гурткоў па прафруху, палітычных, наладжваць вечары пытаньняў і адказаў. Рабочыя вельмі скардзяцца на працу нашых клюбаў і ленінскіх куткоў пры фабзавмясцкомах. Ня менш абгаварвалі і працу вытворчых камісій, праца якіх вельмі слаба наладжана. Гаварылі і аб паглыбленьні масавай працы сярод рабочых мас. Сьпісы кандыдатаў раней складаліся дэлегацкімі сходамі і пэрсанальна абгарваліся і галасаваліся на агульных сходах амаль аднагалосна.

Актыўна і дзелавіта праходзяць перавыбары і ў раёнах. Выбіраюць лепшых працаўнікоў прафзлучаў, знаёмых з прафпрацай і маючых аўтарытэты сярод шырокіх мас рабочых і служачых.

Гэтакім чынам патрэбна падкрэсьліць што фабзавмясцкомы і дэлегацкія сходы да намячэньня кандыдатур падыйшлі ўпаўне сур'ёзна і дзелавіта. Склад новых фабзавмясцкомаў абнавіцца на 50 і больш процантаў.

М. Гурэвіч.

Зьвярнеце ўвагу на ахову працы.

(Шкляны завод „Пралетарый", Менск).

Перавыбіралі завадзкі ўрад рабочыя шклянікі вельмі актыўна. Спрэчак і запытаньняў цэлае мора было. Кожны недахват падкрэсьлівалі рабочыя, каб новы завком па іх зноў не пасьлізнуўся.

А завком у шклянікаў моцны. Сярод 380 рабочых працу праводзіў. За 8 м-цаў свайго існаваньня шмат дасягненьняў мае ўва ўсіх галінах.

Ёсьць у рабочых свой заводзкі клюбік, які карыстаецца моцным аўтарытэтам сярод іх. Бурліць у клюбіку праца гурткоў. Заўсёды на сьценцы вісіць сьвежая газэтка «орган завкому». Большасьць рабочых зьяўляюцца абанентамі клюбнае бібліатэкі.

Падшэфная вёска гэтак сама моцна адчувае працу свайго шэфа.

Вучнёўства на заводзе запоўнена добра. І толькі вось адзін галоўны недахват, вакол якога і круціліся ўсе спрэчкі. Гэта—**ахова працы.**

— Згубіў яе завком,—кажуць рабочыя.

Памажэце знайсьці!

Я. С-і.

„НЯ ШУКАЙ ТЫ ЯГО"...

(Гарком адзіночак саюзу працаўнікоў мастацтва).

Гарком недахваты сваёй працы матывіраваў перагружанасьцю іншымі абавязкамі, хваробаю і г. д. Словам, ён ні ў чым ня вінен.

Але спрэчкі паказалі іншае.

— Шмат чаго браў на сябе старшыня, а нічога ня выканаў.

Хацелі адзіночкі падпісаць працоўныя дагаворы, дык гарком кажа ідзі ў саюз, а саюз кажа: у вас свой гарком ёсьць. Так і ўся праца ішла. Нават ленкутка свайго ня маюць. А калі прыдзецца да свайго гаркому на якой-небудзь справе зайсьці, то яго днём з фанаром ня знойдзеш. Прыходзіцца дні траціць, каб як-небудзь знайсьці яго. Адным словам за ўсё браўся..!

Сход прызнаў працу гаркому вельмі нездавальняючай.

У сваім наказе адзіночкі выказаліся за тое, каб у далейшым новы гарком ішоў па шляху зжываньня гэтых хібаў.

С-н.

Калектыўнымі патугамі праца будзе ажыўлена.

(Пухавічы, Меншчына).

Да гэтага часу ў нас былі два мясцкомы: Пухавіцкі, які абслугоўваў 50 сяброў саюзу, і Марына-Горскі, які таксама, абслугоўваў 35 сяброў саюзу. Зараз мясцкомы аб'ядналіся. На перавыбарным сходзе была заслухана справаздача абодвых мясцкомаў, якая прызнана здавальняючай.

Марына-Горскім мясцкомам праца вялася па пляну. Пухавіцкаму мясцкому вельмі шмат пашкодзіў у плянавай працы пажар мястэчка Пухавічы, які быў з 12 на 13 чэрвеня ў 1925 годзе.

Барацьба з беспрацоўем вядзецца шляхам спаўненьня працы беспрацоўным у часе выходных дзён і ўсялякіх часовых прац. Беспрацоўныя складаюцца з тых, якія ня маюць кваліфікацыі.

Неабходна адзначыць, што камісія аховы працы Пухавіцкага мясцкому працавала слаба. Ва ўстановах парушаецца закон аб працы, асабліва ў фінчасьці РВК.

Камісіяй адзін раз быў складзен акт аб парушэньні аховы працы, які так і застаўся ляжаць у раёне; чаму ні камісія, ні мясцком у гэтай галіне больш ініцыятывы не праявілі?

За звыш'урочную працу супрацоўнікамі пэнсія не атрымлівалася. Марына-Горскім мясцкомам не рабілася ні адной справаздачы на агульным сходзе сяброў саюзу за ўвесь час яго працы.

Ніаднаго месца ня было дадзена бяз кошту сябрам саюзу ў доме адпачынку.

Была з ЦП саюзу *тэлеграма* Пухавіцк. мясцкому аб пасылцы аднаго сябра саюзу на курорт. Але ў тэлеграме ня было сказана на якую хваробу хворага трэба паслаць. Мясцком узяў ды і паслаў рахункавода Пухавіцкага кааператыву, які быў тут блізка пад рукамі. А потым вярнулі гэтага таварыша з Менску назад: не падыходзіць, не на гэтую хваробу хворы.

Таксама трэба зьвярнуць увагу акруговай страхкасе на тое, што дагэтуль шмат яшчэ застрахаваных ня маюць лекавых кніжак, без якіх лекпункты ў раёне і Менску ня прымаюць хворых.

Узаемаадносіны з усімі ўстановамі былі здавальняючыя.

Агульны сход сяброў саюзу падкрэсьліўшы ўсе недахваты, якія былі, даў наказ новаму мясцкому зьнішчыць тыя недахваты, якія былі, і пашырыць далейшую працу.

Н. Зімін.

ХРОНІКА.

У ЦП саюзу транспартнікаў.

○ Калектыўная ўмова з Заходнімі чыгункамі зроблена. Даручана яе аформіць у Нар. Кам. Працы і разаслаць на месцы для азнаямленьня.

○ ЦП саюзу зацьвердзіла праэкт калектыўнай умовы на рабочых фабрыкі «Металл». У адносінах зарплаты, пастаноўлена дамагацца 10 проц. яе павялічэньня.

○ ЦП саюзу даручыла адпаведным асобам выявіць налічча сродкаў па фонду ложак камітэту 1-га акцыйнага таварыства і Белаўтапрамторгу, а таксама налічча іх па фонду дому адпачынку, пасьля чаго ўмовіцца з адпаведнымі органамі аб закупцы месц у дамох адпачынку і на курортах Крыму і Каўказу.

○ Прэзыдыум ЦП саюзу транспартнікаў пастанавіў у будучыне рабіць пасяджэньні ЦП не па серадам, а па чацьвяргох кожнага тыдню, аб чым і даводзіць да ведама сяброў прэзыдыуму і мясцкому.

У ЦП саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых.

ЦП саюзу зацьвердзіла каштарыс у суме 18.840 р. на расходы па правядзеньню курсаў па перападрыхтоўцы рабачкомаў. Узбуджана хадайніцтва перад ЦК саюзу аб водпуску гэтых сродкаў.

○ СНК адпусьціў для саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых 1.500 р. на выданьне беларускага батрацкага лемантару. Выданьне лемантару будзе каштаваць 3.470 руб.

○ ЦП саюзу разглядала пытаньне аб зьліквідаваньні савецкіх гаспадарак „Абчак" і „Горкі". Пастаноўлена: дзеля таго, што зьліквідаваньне гэтых гаспадарак астаўляе рабочых бяз працы, ЦП катэгарычна спрачаецца супроць іх зьліквідаваньня і тэрмінова ўзбуджае хадайніцтва перад адпаведнымі ўстановамі аб астаўленьні гаспадарак.

У ЦП саюзу харчавікоў.

○ ЦП саюзу пастанавіла склікаць на 13 сакавіка Менскую акруговую канфэрэнцыю нізавых саюзных ячэек. Парадак дню: вынікі перавыбараў фабзавмясцкомаў, даклад аб далейшай працы праф'ячэек, абсуджэньне матар'ялаў да ўсесаюзнай нарады па арганізацыйнай статыстычнай працы і інш.

ПАСЕУНАЯ КАМПАНІЯ ПАВІННА ПРАЙСЬЦІ ДОБРА.

(Ліст з Барысаўшчыны).

Дзякуючы пашырэньню пахатной плошчы супроць мінулага году, павялічэньню пасеўнай плошчы і ўраджайнасьці, а таксама павялічэньню плошчы пад бульбай, кармовымі і тэхнічнымі культурамі, узросту жывёлагадоўлі, а разам з тым павялічэньню агульнай прадукцыі сельскай гаспадаркі і значна павялічанага крэдыту на паляпшэньне яе, мы прыступаем да правядзеньня васеньняй пасяўной кампаніі ў шмат лепшых умовах, чым у мінулым годзе.

Валавая прадукцыя с.-г. Барысаўшчыны за 1924 г. супольна з пабочнымі промысламі была ў 13 548.795 хлебных адзінак, а ў 1925 г.—18 535.000,—гэта значыць, што супроць 39,4 пуд. на душу ў 1924 г. даходзіць да 53.7 п. у мінулым годзе.

З прыведзеных лічбаў мы бачым, што агульнае становішча сялянскіх гаспадарак значна палепшылася, але яшчэ далёка недастатачна.

У сувязі з імкненьнем у бок палепшаньня с.-г., зьмяняюцца і мэтады працы па правядзеньню наступнай с-г. кампаніі, г. з. праца па пашырэньню пасяўной плошчы ўжо адпадае, бо яна і так шпарка павялічваецца, забясьпечаньне насеньнем хлебных культур у відзе насённай пазыкі таксама адпадае, бо валавая прадукцыя ўзрасла, ды апроч таго значна павялічаны крэдыт.

Галоўная ўвага ў кампанію гэтага году будзе зьвернута на паглыбленьне працы ў справе карыснага разумнага вядзеньня сялянскай гаспадаркі.

Раней ўсяго намечана весьці працу па зьмене сыстэмы паляводства,—з пераходам на шматпольле павялічыцца кармавая плошча, што дасьць магчымасьць павялічыць жывёлагадоўлю, а разам з тым і палепшыць яе якасьць.

Лічучы прыблізна такі-ж процант павялічэньня плошчы культур, які быў у мінулым годзе ў параўнаньні з 1924 г. плошча пад галоўнейшымі культурамі будзе наступная:

	1924 г.	1925 г.	1926 г.
Канюшына	2690 дз.	3416 дз.	4500 дз.
Віка . . .	1472 „	1785 „	2200 „
Сэрадэля .	150 „	500 „	800 „
Люпін . .	5526 „	9609 „	15000 „
Бульба . .	20818 „	25964 „	33000 „
Лён . . .	6729 „	10049 „	15070 „

Наогул намечана павялічэньне плошчы пасеву ў параўнаньні з мінулым годам на 10 проц., пры чым павялічэньне чакаецца галоўным чынам на кармавыя травы, лён, бульбу і люпін.

У насеньні хлебных культур, лёну і бульбы асаблівага недахвату не назіраецца, пытаньне стаіць толькі аб забясьпечаньні насеньнем канюшыны, вікі, сэрадэлі і люпіну.

Для здавальненьня бядняцкай часткі сялянства яравымі культурамі зроблена таксама заяўка ў НКЗ на 10 000 пуд. аўса і 5 000 пуд. ячменю, з якой палова будзе выканана НКЗ, а рэшта будзе загатаўлівацца нізавой кааперац. сеткай за рахунак крэдыту.

У зьвязку з шпаркім павялічэньнем плошчы кармовых траў і люпіну і вялікіх цэн на прывознае насеньне, вядзецца праца па арганізацыі насёнаводных т-ваў,—ужо маецца адно ў Бягомльскім райёне, намечана-ж па пляну ў наступную кампанію арганізаваць да 20 т-ваў.

Аднэй з важнейшых прац намечана масавае паляпшэньне насеньня шляхам ачышчэньня, пратраўліваньня і пашырэньня сартовага насеньня.

На ўсёй акрузе ўзята на вучот 66 зернаачысных машын, ёсьць на ўвазе ачысьціць да 106 000 пуд., альбо 12 проц. усяго пасяўнога матар'ялу, да гэтага часу ачышчана каля 23 000 п.

У мэтах барацьбы з галаўнёй хлебаў, у красавіку м-цы будзе праводзіцца пратраўліваньне зерняў. Матар'ялы ўжо атрыманы і разьмяркованы па райёнах.

Для пашырэньня сортавых зерняў у 1925 г. было раздадзена пазыка: аўса—963 п., ячменю—1871 п. і льнадаўгунца—157 п., якая ў гэтым годзе зьбіраецца і будзе разьмяркована сярод зацікаўленых гаспадароў.

Агульны збор ад іх пасеву быў каля 130.000 п., такім чынам у гэтым годзе пад сартавым насеньнем будзе занята плошча да 17.000 дзес., апроч таго маецца на ўвазе зрабіць абмен сартовага зярна ў саўхозах да 3000 пуд.

У справе забесьпячэньня сялянства сел-гасп. машынамі і прыладамі зроблена заяўка ў выстарчаючым ліку,—розных машын і прылад будзе загатоўлена каля 4000 шт. Ужо прадана 220 машын, маецца на складзе да 430, апроч таго с.-г. інвэнтар загатаўліваецца нізавой кааперацыяй.

Зроблена таксама заяўка на 9380 пуд. мінэральнага ўгнаеньня, але пакуль што даслана ўсяго 3000 пуд. Па гэтай прычыне вядзецца прапаганда па пашырэньню засеву лубіну і ўжываньня попелу і торпу, як угнаеньня.

У 1925 г. было пераведзена на шматпольле 9764 дзес., у вясеньнюю кампанію будзе пераведзена яшчэ да 8500 дзес. Ужо падрыхтоўчая праца ідзе і зроблена ў гэтым напрамку шмат чаго.

Дзеля палепшаньня жывёлагадоўлі выяўляюцца па акрузе лепшыя праізвадзіцелі для арганізацыі злучных пунктаў. Лепшымі праізвадзіцелямі будзе пакрыта кароў—2440 шт. і кабыліц—3240 шт. Дзеля прэміраваньня праізвадзіцеляў выдзелены фонд у 1100 руб.

Па каапераваньню насельніцтва галоўная ўвага зьвернута на арганізацыю вытворчых сельска-гаспадарчых аб'яднаньняў. Арганізавана пакуль што 1 машыннае і 1 насённае таварыства. Ідзе падрыхтоўчая праца па арганізацыі 2 жывёлагадоўчых і 2 маслабойных арцеляў.

У мэтах палепшаньня і рэгуляваньня сельскай гаспадаркі Белсельбанкам прыназначаны крэдыт у суме 950.000 руб. на акругу. Гэты крэдыт, згодна гадавога пляну работ, разьмяркованы па райёнах з мэтай увязкі з мерапрыёмствамі па сельскай гаспадарцы.

У цеснай сувязі з правядзеньнем с.-г. кампаніі праводзіцца і аграпрапаганда на перадпасеўныя тэмы. Да пачатку пасеву вызначана правесьці 18 курсаў і да 300 лекцыяў, канфэрэнцыяў і экскурсій.

Усё вышэйсказанае гаворыць аб тым, што пасеўная кампанія ў гэтым годзе павінна ў нашай акрузе прайсьці добра.

В. Зайцаў.

У прэзыдыуме Менскага АВК.

Пасылка дэлегацыі ў Нямеччыну.

Беларускае аддзяленьне саюзу будаўнікоў атрымала ад свайго ЦК два месцы ў экскурсійнай дэлегацыі, якая мае паехаць у Нямеччыну, каб пазнаёміцца з кватэрным будаўніцтвам.

Па прапанове саюзу, прэзыдыум АВК выдзеліў у дэлегацыю свайго прадстаўніка т. Рабіновіча. Адначасна з гэтым прызнана патрэбным камандыраваць старшыню беларускага кватэрнага саюзу т. Левіна.

Памяшканьні для сельсаветаў.

Прэзыдыум АВК ухваліў пабудаваць у межах акругі тры ўзорныя будынкі для разьмяшчэньня сельсаветаў—бэтонны, саманны (мешаніна гліны з сечкай) і драўляны.

Устаноўка новага дызэля.

У Менск дастаўлены з-за мяжы часткі новага дызэля для Менскай электра-станцыі.

Для ўстаноўкі дызэля прызнана мэтазгодным запрасіць мангёра ад нямецкай фірмы «Ман».

Барацьба з бяспрытульнасьцю.

Абрана новая камісія для барацьбы з бяспрытульнасьцю жанчын у складзе т. Шамардзінай (старшыня) і прадстаўнікоў камунальнай гаспадаркі, народнай асьветы і інш.

Камісіі запрапанавана адшукаць сродкі і распрацаваць плян барацьбы з бяспрытульнасьцю.

Дом дэмабілізаванага чырвонаармейца.

Аддзелу працы даручана падняць пытаньне аб прыёме ад Народнага Камісарыяту Працы ў сваё кіраваньне дому для беспрацоўных дэмабілізаваных чырвонаармейцаў.

Барацьба з пошасьцю шкарлятыны

Прэзыдыум АВК узбудзіў хадайніцтва перад Народным Камісарыятам Аховы Здароўя аб выдачы 1000 руб. на барацьбу з пошасьцю шкарлятыны.

Першы ўсебеларускі зьезд сялян-палякаў.

Становішча сучаснай Польшчы.

(Па дакладу тав. Ф Кона).

Сучасная Польшча займае краіну, заселеную ня выключна люднасьцю польскай нацыянальнасьці. Драпежная польская буржуазея выкарыстала слабасьць Нямеччыны і Савецкага Саюзу і гвалтоўна далучыла да Польшчы цэлыя правінцыі з іншым насяленьнем і іншай культурай (Заходняя Беларусь і Украіна, Гданскі калідор і г. д.). Нават па афіцыйнай польскай статыстыцы ў Польшчы жыве да 37 проц. няпольскіх нацыянальнасьцяў, а калі ўзяць пад увагу, што палякамі таксама лічацца па статыстыцы беларусы і ўкраінцы-каталікі і літвіны, дык у межах сучаснай Рэчы Паспалітай жыве 40 проц. іншых нацыянальнасьцяў, якія церпяць нячуваны нацыянальны ўціск.

Нацыянальны ўціск былога царскага і кайзэраўскіх урадаў нічога ня варты ў параўнаньні з праследаваньнем няпольскіх нацыянальнасьцяў сучаснай дэмакратычнай Польшчы.

Каб утварыць пляцоўкі для свайго панаваньня на крэсах, польская буржуазея ўжывае даўнейшыя царскія і кайзэраўскія мэтады. Яна пасяляе на землях беларускіх і ўкраінскіх сялян польскіх асаднікаў, гэтых казакоў сучаснай капіталістычнай Польшчы.

Пры такіх умовах буржуазная Польшча можа існаваць тады, калі будзе ўтрымліваць вялікае войска. На ўтрыманьне і ўзброеньне свайго войска Польшча траціць вялізарныя сродкі (царскі ўрад меў 8 салдат на 1000 чалавек, савецкі ўрад—4, а Польшча мае—11).

Савецкі Саюз ня хоча вайны і ўвесь час скарачае лік свайго войска, у той час як Польшча ўсё павялічвае колькасьць яго.

«Незалежная і самастойная» Рэч Паспалітая ёсьць ня больш ня менш, як мыльны пухір. Англія да гэтага часу не прызнае польскіх граніц, каб яна за гэта была больш паслухмянай у патрэбных выпадках. Антанта карыстаецца Польшчай, каб затрымліваць рэвалюцыйны рух, які ідзе з Усходу.

Ваяўнічая палітыка польскай буржуазеі давяла краіну да развалу. Польская прамысловасьць занялала, фабрыкі і заводы зачыняюцца, беспрацоўе дасягнула страшэннае лічбы; польскі злоты ўсё падае, дарагоўля расьце, працоўныя масы бяднеюць і павялічваюць кадры жабракоў.

Каб выйсьці з гэтага становішча, польская буржуазея пазычае грошы ў замежных капіталістаў пад вялікія проценты, але капіталісты іншых краін ня вераць польскай буржуазеі і патрабуюць, як гарантыю, аддаць ёй у карыстаньне манаполіі на соль, запалкі, на тытун і інш.

Польскае сялянства нічога не атрымала ад абяцанак паноў. Калі Чырвоная армія наступала на Варшаву, дык сойм аднагалосна ўхваліў зямельную рэформу, але пасьля польская буржуазея нічога не зрабіла ў гэтым кірунку.

Гаспадараньне польскай буржуазеі давяло краіну да пагібелі; гэта нават канстатуюць буржуазныя польскія газэты.

Абмен думкамі па дакладу тав. Ф. Кона.

У абмене думкамі па дакладу тав. Ф. Кона прамоўцы (Абрамовіч, Палікоўскі і інш.) зазначылі, што савецкая ўлада вельмі ўдала вырашыла нацыянальнае пытаньне. Цяпер у нас існуюць школы, у якіх дзеці палякаў вучацца на роднай мове. Прамоўцы вітаюць мерапрыёмствы савецкай улады і камуністычнай партыі, якія правільна вырашылі нацыянальныя і сацыяльныя пытаньні і ганьбуюць палітыку ўціску ў сучаснай капіталістычнай Польшчы.

Прамоўцы заклікаюць удзельнікаў зьезду па прыезьдзе дамоў, сабраць польскую грамаду і растлумачыць ім мерапрыёмствы савецкай улады, якая дакладна вырашыла нацыянальнае пытаньне, надзяліла сялян зямлёй і паставіла краіну на моцны эканамічны грунт. Толькі пад штандарам камунізму магчыма правільнае вырашэньне сацыяльнага і нацыянальнага пытаньня.

Зьезд пастанавіў паслаць прывітаньне польскім рабочым і адозву да польскіх сялян аб пасылцы дэлегатаў-сялян да нас.

У МЕНСКУ.

ПРЫВІТАЛЬНЫЯ ТЭЛЕГРАМЫ НА ІМЯ ЦВК і СНК БССР.

На імя ЦВК і СНК БССР паступілі наступныя прывітальныя тэлеграмы:

Ад пленуму Бабруйскага Акруговага Выканкому, ад Аршанскага Гарсавету, ад № стралковага корпусу, ад 3-га райённага Капыльскага зьезду саветаў і ад 3-га Слуцкага райённага зьезду саветаў.

На імя Старшыні ЦВК тав. Чарвякова паступіла прывітальная тэлеграма ад 3-га Чарэйскага райённага зьезду саветаў.

У МОПР-ы.

ЦБ Мопр'у БССР у працягу студзеня меў пастуипленьняў 3.000 руб.

Гэтыя сродкі поўнасьцю пераасланы ў Выканаўчы Камітэт Мопр'у.

САЦЫЯЛЬНАЕ СТРАХАВАНЬНЕ.

Забясьпечаньне інвалідаў працы.

На ўтрыманьні Менскай страхкасы на 1 кастрычніка 1925 году было 833 інваліды працы і 386 сем'яў, якія страцілі сваіх карміцельцаў.

На 1 лютага сёлетняга году лік іх значна павялічыўся, а іменна: інвалідаў працы стала 940 чалавек, сем'яў—421.

Рух страхавацеляў і застрахаваных.

На 1 кастрычніка 1925 г. страхавацеляў было 2704 чал., а застрахаваных 26 815 ч. На 1 студзеня сёлетняга году страхавацеляў стала 2.837 ч., а застрахаваных 28 530 чал.

АХОВА ЗДАРОЎЯ.

У гарадох.

У сучасны момант органы аховы здароўя па гарадох БССР маюць: 31 бальніцу з 2.300 ложкамі, 27 амбуляторый і 40 зубных габінэтаў.

На вёсках.

На вёсках налічваецца: 78 бальніц з 1.380 ложкамі, 88 амбуляторый, 33 зубных габінэтаў, 126 фэльчарска-акушэрскіх пунктаў, 40 летніх ясьляў і 3 дзіцячых кансультацыі.

У апошні час пры сельсаветах арганізаваны санітарныя тройкі, а пры райённых выканкомах—санітарныя саветы.

У далейшым Нар. Кам. Аховы Здароўя мае абярнуць вясковыя амбуляторыі з падсобным акушэрска-фэльчарскім пунктам у вясковыя дыспансэры.

МЭЛІЯРАЦЫЯ ПА МЕНСКАЙ АКРУЗЕ.

Падрыхтоўчая праца.

У сучасны момант Менскі акр. аддзел земляробства рыхтуе праэкт пляну мэліярацыі ў Менскай акр. на 1925-26 г.

Асушка балот.

Да пачатку летняга сэзону будзе закончана 8 праэктаў па асушцы балот у розных райёнах акругі і ўрэгуляваны 2 ракі—у Самахвалавіцкім і Пухавіцкім райёнах.

Плошча, якая мае быць асушана, дасягае 1.500 дзес.

Культ-тэхнічная праца.

Акрамя чыста мэліярацыйнай працы, у бягучым годзе распачаліся культ-тэхнічныя работы.

У некаторых райёнах будуць утвораны паказальныя культ-тэхнічныя ўчасткі.

Тарфяная справа.

Прымаючы пад увагу, што ў некаторых райёнах Мен. акр. ёсьць вялікія паклады торфу, Менскі акр. мэліярацыйны п'аддзел вядзе падрыхтоўчую працу да ўстанаўленьня плянавасьці здабываньня торфу ў Менскай акр. у 1925-26 г. як насельніцтвам, так і дзяржаўнымі ўстановамі.

Загатоўкі Ўправы Дзярж. Гандлю за 1924-25 г.

Загатоўкі Ўправы Дзярж. Гандлю БССР за мінулы год выявіліся ў суме 2.960 000 руб. (перавышэньне гадавага плянавага заданьня на 58 проц).

Па асобных галінах загатоўкі разьмяркоўваюцца гэтак: валакно—68,3 проц., насеньне ільнянае—58 проц., хлебафураж—28 6 проц., шчаціна—107 8 проц., конскі волас—41,8 проц., скураная сыравіна—50.5 проц., птушкі хатнія—40,9 проц., яйкі і пер'я—6,7 проц., пушніна—74,4 проц., лекавая сыравіна—21 6 проц., грыбы—41,8 проц., шпігінар—33,7 проц, жмыхі—76,5 проц., іншыя тавары—20,3 проц.

Аб камунальных пазыках для БССР.

Прэзыдыум Дзяржаўнай Плянавай Камісіі лічыць неабходным, каб цэнтральны камунальны банк адпусьціў у сёлетнім годзе для БССР камунальную пазыку ў суме ня менш 3.715.000 р., лічачы разам і суму 800 000 р. на пабудаваньне каналізацыі ў Менску.

Менш фармалізму і бюракратызму.

(Да пытаньня аб зьнішчэньні беспрацоўя сярод сяброў прафсаюзаў).

Амаль усюды мы прыкмячаем, што, ня гледзячы на росквіт прамысловасьці, ня гледзячы на тое, што прамысловасьць уцягвае ў свае шэрагі новыя кадры рабочых, усё ж такі лік сяброў саюзаў беспрацоўных поруч з гэтым павялічваецца. Мы, напрыклад, бачым, што па ўсім Саюзе Рэспублік лік беспрацоўных сяброў саюзу з 600 тысяч павялічыўся да 800 тысяч. Чым гэты факт тлумачыцца? З усяго ліку рабочых, уцягнутых зараз у прамысловасьць, старыя рабочыя складаюць толькі адну дзесятую частку, а 9/10—гэта новыя рабочыя, большасьць з якіх прышлі ў яе з вёскі. І першым і другім прыходзіцца прайсьці вялікія цяжкасьці, пакуль давядзецца паступіць на завод, бо ад беспрацоўнага для паступленьня на працу патрабуюць, каб ён быў сябром саюзу. Сябром саюзу можа быць толькі той, хто працуе. Тут, здаецца, становішча дрэннае. І ўсё-ж такі сябры саюзу застаюцца беспрацоўнымі, а несябры саюзу паступаюць на працу. Адказу на гэтую недарэчнасьць трэба шукаць у тым, што прафсаюзы да гэтага часу яшчэ блізка не падышлі да здавальненьня непасрэдных інтарэсаў і патрэб сваіх сяброў. Калі прыгледзімся да парадку адчыненьня новых прадпрыёмстваў, цэхаў, пашырэньня прадпрыёмстваў, то ўсе гэтыя пытаньні разглядаюцца на заводзе адміністрацыяй **разам з** прафсаюзам; калі пытаньне разглядаецца ў Савеце Народнае Гаспадаркі, там таксама **ўдзельнічаюць** прафсаюзы, але **як** пытаньне падыходзіць да практычнага вырашэньня, да ажыцьцяўленьня, да **набору рабочай сілы**, тут прафсаюзаў ужо **няма**. Гэта кажа аб захапленьні эканамічным вытворчым бакам працы, зусім адхіляючы арганізацыйную частку, тую, якая больш за ўсё закранае рабочую масу, інтарэсы якой прадстаўнік прафсаюзу на тым ці іншым пасяджэньні прадстаўляе. Гэта нам гаворыць яшчэ і яшчэ раз аб тым, што фракцыі прафсаюзных органаў павінны больш зьвярнуць увагі на вывучэньне пастаноў партыйных зьездаў, на ажыцьцяўленьне партыйных дырэктываў.

У нас стварылася нейкае непаразуменьне: сябра саюзу, напрыклад, мэталіст павінен шукаць сабе працу толькі ў сваім саюзе, а ў другім ён працы ніколі ня знойдзе, ня гледзячы на тое, што там праца ёсьць. Адкуль факты, што несябры саюзаў атрымліваюць працу часамі хутчэй сяброў саюзу? Мы прыкмячаем часта, што ў той час, як, напрыклад, у саюзе хімікаў будзе шмат беспрацоўных, саюз мэталістаў будзе шукаць рабочых не ў саюзе, які часам побач з ім у адным памяшканьні знаходзіцца, а адкажа прадпрыёмству, што ў яго беспрацоўных няма, а прадпрыёмства будзе шукаць сабе рабочых у другім месцы, па-за саюзамі, зразумела, возьме **несяброў** саюзу. Вось гэта, што сябра саюзу павінен шукаць сабе працу толькі ў сваім саюзе, і адсутнасьць разуменьня, што кожны сябра саюзу—**сябра вялікай прафсаюзнай арміі**,—павінна быць вырашана. Правільна ў адным дакладзе адзначыў тав. Томскі, што беспрацоўны кур'ер саюзу сав.-гандлёвых служачых можа і павінен знайсьці працу на парфумэрнай фабрыцы, **калі там ён толькі** патрэбен. Прафсаюзнага патрыятызму, або —«што далей майго носу, мяне ня цікавіць»—у нас не павінна быць.

Усё гэта, разам узятае, стварае ў нас такое становішча, што, ня гледзячы на росквіт прамысловасьці, лік беспрацоўных сяброў саюзаў павялічваецца замест належнага паменшаньня.

Задачай прафсаюзаў зьяўляецца—пры камплектаваньні, пры пашырэньні, пры прыёме рабочых на прадпрыёмствы працу ў першую чаргу даваць сябрам саюзу.

Калі рэзалюц. XIV зьезду партыі адзначыла, што заўважваюцца выпадкі фармальнага сяброўства, што глядзяць на сябра саюзу, як на „чалавека з кніжкай“ дый толькі, што саюзныя кніжкі даюцца для атрыманьня палёгкаў і г. д., што гэтым самым губляецца ўвесь сэнс «прафсаюзу—школы камунізму», то вялікую частку віны за гэтае трэба аднесьці да прафсаюзных органаў, якія вельмі мала яшчэ зрабілі для таго, каб выхаваць іншае разуменьне сябра саюзу, каб штодзённай працай паказаць сябру саюзу, што ён ня толькі «чалавек з кніжкай», але актыўны будаўнік рабоча-сялянскай дзяржавы, сябра вялікай рабочай сям і.

Вось гэты факт ўзросту лічбы беспрацоўных сяброў саюзу яшчэ раз сьцьвярджае вышэйсказанае. Факт павялічэньня ліку рабочых у прамысловасьці за кошт несяброў саюзу паказвае, што нават у саюзных органах ёсьць фармальны падыход да сваіх сяброў, да іх абслугоўваньня, да іх штодзённых эканамічных інтарэсаў. Бюракратызму, фармалізму ў шэрагах рабочай арганізацыі не павінна быць. Прафсаюзы яшчэ раз павінны агледзецца, ці ўсё імі зроблена для зьнішчэньня беспрацоўя сярод сваіх сяброў.

Л.

Парадак прыёму грамадзян у ЦВК БССР.

Старшыня ЦВК—па аўторках ад 12 да 3 гадз. дню.
Сэкратар ЦВК—па панядзелках, чацьвяргох і суботах ад 12-й да 2-й гадз. дню.
Загадчыкі аддзелаў—штодзень, апроч пятніцы, ад 11-й да 3-й гадз. дню.
Увага: па пятніцах і нядзелях—прыёму няма.

— ЦК КП(б)Б склікае на 7-га сакавіка II усебеларускі зьезд сялянак з гэткай праграмай дню:

1. Міжнароднае і ўнутранае становішча—тав. **Галадзед.**
2. Чарговая праца па ўзмацненьні сельскай гаспадаркі—тав. **Прышчэпаў.**
3. Аб працы сялянкі ў сельсавеце, К.С.Уз. і каапэрацыі—тав. **Адамовіч.**
4. Мэдыцына на вёсцы—тав. **Барсукоў.**

Модус прадстаўніцтва на зьезд—ад кожнага раёну па 2 дэлегаткі.

Сэкратар ЦК КП(б)Б ГАЛАДЗЕД.

АГУЛЬНА-ГАРАДЗКІ СХОД ПРАЦАЎНІКОЎ ДРУКУ.

У чацьвер, 4 сакавіка, а 7 гадз. увечары ў памяшканьні Дому Асьветы (Камуністычная, 19) у пакоі № 4 склікаецца **агульна-гарадзкі сход сяброў Менскае сэкцыі працаўнікоў друку.**

ПАРАДАК ДНЮ:

1) Чыннасьць гарадзкога савету.
2) Чыннасьць МЦРК.
3) Пра рэвізію касы ўзаемадапамогі.
4) Бягучыя справы.

Яўка ў парадку прафсаюзнае дысцыпліны абавязкова.

Старшыня ЦБ СПД **Шукевіч-Трацьцякоў.**

Нарада працаўнікоў гаспадарчых прадпрыёмстваў і прафсаюзных працаўнікоў пры ЦК КПБ склікаецца сёньня, 3 сакавіка, а 6 гадз. увечары.

ПАРАДАК ДНЮ:

1) Пэрспэктывы прамысловасьці БССР і рабочае пытаньне.
2) Ітогі абсьледаваньня прадпрыёмстваў.
3) Тарыфна-эканамічная праца прафсаюзаў.
4) Аб узаемаадносінах гаспадарнікаў і прафсаюзных органаў.

Заг. Арг. Аддз. **ВАЛЫНСКІ.**

ЗДАРЭНЬНІ.

○ У Крымінальны Розыск Беларусі паступіла заява аб забойстве невядомымі сям'і гр-на Асіноўскага (вёска Пусты-Асавец, Магілёўскай акр.). Грабіцелі ўлезьлі ў хату і, скамандаваўшы „рукі ўверх", запатрабавалі грошай. Калі гр-н Асіноўскі сказаў, што грошай няма, бандыты сталі біць яго шаблямі, прычым выбілі яму вочы і нос. Жонка і дачка Асіноўскага выбеглі з крыкам на вуліцу, але бандыты, дагнаўшы іх, забілі з агнястрэльнага аружжа, а потым парубалі шаблямі. У дачкі Асіноўскага адрубілі рукі і галаву.

Разрэзаўшы пярыну, бандыты абсыпалі забітых пухам і, забраўшы розныя рэчы і грошы, зьніклі.

Крымінальны розыск прыняў энэргічныя меры да выкрыцьця банды; у выніку затрыманы: Бязрукаў, Камароў, Лысаў і Гарбачыкаў. Высьветлена, што банда зрабіла шмат грабяжоў.

○ У вёсцы Навасёлкі на вясельлі, якое было ва хутары гр-на Кавалёва, між моладзьдзю вынікла бойка, у выніку якой забіты гр-н Старавойтаў.

○ У вёсцы Каменічы, Сьвіслоцкага раёну, гр-н Прохараў забіў сваю дачку Тацьяну. Прычына забойства невядома.

АПАВЯШЧЭНЬНІ.

—У чацьвер, 4 III, у сэкцыі белар. мовы і літаратуры Інбелкульту праф. П. А. Бузук прачытае даклад на тэму: **„Да характарыстыкі беларускіх паўднёвых дыялектаў. Гутарка мяст. Калінкавічы".**

Пачатак а 8-й гадз. увечары.

Доступ вольны для ўсіх.

— У суботу, 6 сакавіка, а 5 гадз. увеч. у вёсцы Малая Сьляпянка, Азярышча Сьляпянскага сельсавету гарадзкой чарты ў памяшканьні школы адбудзецца **пасяджэньне зямельнай сэкцыі гарсавету сумесна з сельскім саветам.**

Збор сяброў сэкцыі для паездкі на месца пасяджэньня а 3 гадз. дню ў памяшканьні Зямельнага Пад'аддзелу Аддзелу Камунальнае Гаспадаркі.

Паштовая скрынка.

Тав. Гручанкову Ц. Вэлёсыпэд можна купіць у Аўтапрамторгу ў рассрочку пад паруку той установы, дзе вы працуеце.

Баранскаму. „Самападрыхтоўка вясковага настаўніка" пераслана ў часопіс „Асьвета".

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА.**

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА
НА ГАЗЭТУ
„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ"
на САКАВІК м-ц 1926 году.

КОШТ ПАДПІСКІ:

На 1 м-ц	70 к.
» 2 »	1 р. 40 к.
» 3 »	2 р. —
» 6 »	4 р. —

Падпіску накіроўваць у кантору газэты—Менск, Савецкая, 63 (першы паверх).

У правінцыі падпіску прымаюць усе аддзяленьні Белар. Дзярж. Выдавецтва, паштова-тэлеграфныя канторы і ўпаўнаважаныя канторы газэты.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА 1926 год
НА АФІЦЫЙНАЕ ВЫДАНЬНЕ
„БЮЛЕТЭНЬ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЕ ССР".

Бюлетэнь будзе выходзіць 3 разы ў 2 месяцы.

У бюлетэні зьмяшчаюцца, пераважна, матар'ялы афіцыйнага характару Наркаматаў і цэнтральных установ рэспублікі, якія маюць дачыненьне да працы ва мясцох, а таксама артыкулы па розных пытаньнях савецкага будаўніцтва, датычныя, галоўным чынам, вёскі.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: у год—7 руб. 20 к., на паўгода—3 руб. 60 к. Для сялян і рабочых (згодна пасьведчаньня сельсавету і фабзаўмясцкому) і сельскіх камітэтаў узаемадапамогі, падпісная цана, супроць паказанай вышэй, **зьмяншаецца ў два разы.**

Падпісную плату накіроўваць: МЕНСК, Нар. Кам. Унутраных Спраў, рэдакцыі бюлетэню.

1—2 **РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ БЮЛЕТЭНЮ СНК БССР.**

—) ЮБІЛЕЙНЫ НУМАР (—
усебеларускай сялянскай газэты
„БЕЛАРУСКАЯ ВЕСКА",

у сувязку з надыходзячым зьездам селькораў газэты „Беларуская Вёска".

— — выйдзе к 15 сакавіка гэтага году. — —

Юбілейны нумар выйдзе ў пашыраным фармаце, з павялічаным тыражом і будзе шырока ілюстраваны.

Матар'ялы і абвесткі накіроўваць у рэдакцыю „БЕЛАРУСКАЙ ВЕСКІ" (Савецкая, 63, 3-ці паверх).

Галоўлітбел № 16394

Даводзіцца да ведама **ўсіх пераменьнікаў часьцей 2-й Стралковай Беларускай Дывізіі,** якія жывуць у гор. Менску, Самахвалаўскім, Койданаўскім, Заслаўскім і Астрашыцка-Гарадзецкім раёнах, што паказаныя пераменьнікі павінны зьявіцца на перавучот у пэрыяд часу **з 3 да 14 гэтага сакавіка** ў пункты і тэрміны **згодна загаду 6-га Стралковага палка за № 3,** якія расклеены па гор. Менску і разасланы па РВК вышэйпаказаных раёнаў.

Начальнік Штабу 6-га Стралковага палка РАМАНАЎ.

3—1

ТЭАТР-КІНО

Бел. Дзярж. ТЭАТР.	**Серада, 2-га сакавіка,** ПРЭМ'ЕРА: **I. „ЖОРЖ ДАНДЭН",** кам. Мольера у 3 дзеях. Пастаноўка М. Папова. **II. „ЦЭРАМОНЛІВЫЯ ПАНЕНКІ",** кам. у 1 дзеі Мольера. Пастаноўка М. Папова. Дырыжэр Віктар Субашыяў. **Пачатак а 8 гадз.**
Кіно „Красная Звезда"	**З аўторка, 2-га сакавіка,** грандыёзны амэрыканскі баявік—апошняя навіна Нью-Ёрку **„ДА ИЛИ НЕТ?".** Мастацка-псыхолёгічная драма ў 8-х частках па раману „Последний час холостой жизни".
Кіно „Пролетарий"	**„КИРПИЧИКИ"** з удзелам БАКШЭЕВА. Звыш праграмы—вясёлая камэдыя.

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ УНУТРАНАГА ГАНДЛЮ БССР
гэтым даводзіць да агульнага ведама, што **2 сакавіка г. г.** ён зарэгістраваў і запісаў у рэестр поўных таварыстваў
ПОЎНАЕ ГАНДЛЁВАЕ ТАВАРЫСТВА ПАД ФІРМАЮ
КЛІМАВІЦКАЕ ГАНДЛЁВАЕ АБ'ЯДНАНЬНЕ
„СВАЯ ПРАЦА"
—) ЛОКШЫН, ШАПІРА, ФЭЙМАН І К°, (—
утворанае **31 студзеня 1926 году.**

Таварыства зьмяшчаецца: *гор. Клімавічы, Калінінскае акругі.*

УСТАНОЎЦЫ ТАВАРЫСТВА: 1) Локшын Іцка Хонаў, 2) Шапіра Моўша Геселяў, 3) Фэйман Шная Шмулеў, 4) Чэрнік Іцка Мордухаў, 5) Хайкін Пэйсах Аронаў, 6) Захаронак Арон Майсеяў і 7) Жыц Залман Орлікаў.

Угавор утворан тэрмінам на тры гады з часу запісу яго ў гандлёвы рэестр.

Прадстаўнікамі Таварыства зьяўляюцца яго сябры: Локшын Іцка Хонаў, Шапіра Моўша Гэселяў і Чэрнік Іцка Мордухаў, якія дзейнічаюць ад імя таварыства супольна.

Складачны капітал таварыства чатыры тысячы дзьвесьце рублёў.

Кіраўнік спраў Нар. Кам. Унутр. Гандлю БССР **НЕСЬЦЕРАЎ.**

Згодна пастановы агульнага сходу пайшчыкаў ад 21-га лютага 1926 году
Беларускае Паявое Таварыства Народнага Харчаваньня „БЕЛНАРПИТ"
ЛІКВІДАВАНА.

Для ліквідацыі спраў Таварыства, сход пайшчыкаў, на аснове § 44 статуту, утварыў ліквідацыйную камісію.

Усе ўстановы і асобы, якія маюць прэтэнзіі да „Белнарпиту", павінны падаць іх у Ліквідацыйную камісію ў працягу двох тыдняў з часу надрукаваньня гэтае абвесткі.

Пасьля гэтага тэрміну ніякія прэтэнзіі разглядацца ня будуць. **Ліквідацыйная камісія зьмяшчаецца па Камсамольскай вул., № 22—13.**

1—3 **ЛІКВІДАЦІЙННАЯ КАМІСІЯ.**

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ
ДЗЯРЖАЎНАГА ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ
ЗНАЧНА ПАШЫРАНА
ВЫКОНВАЕ розныя фото-цынкаграфскія работы, клішэ—тонавыя і штрыхавыя.
ПРЫЕМ ЗАКАЗАЎ—Савецкая, 63, 2—і паверх, Вытворчы аддзел Дзяржаўнага Выдавецтва Беларусі.
ВЫКАНАНЬНЕ ХУТКАЕ І АКУРАТНАЕ.

АУКЦЫЕННЫЯ ТАРГІ
на продаж розных тавараў:
мануфактуры, галянтарэі, скур (лак) і інш.
РАСПАЧЫНАЕ
з 8-га сакавіка г. г.
у аукцыённай залі (Кацярынінск. вул., д. № 14-2)
МЕНСКАЯ МЫТНІЦА.

Грамадзянка **Алёна Іванава КОТ** выклікае на 14-га сакавіка г. г. у Блоньскі сельсавет свайго мужа **Івана Язэпава КОТА,** які паходзіць з грамадз. гор. Навагрудка, па справе аб скасаваньні шлюбу.

Грамадзянка **Мар'я Паўлава ДЗІЧКОЎСКАЯ** выклікае на 18-га сакавіка г. г. свайго мужа **Віктара Казімірава ДЗІЧКОЎСКАГА** ў Блоньскі с.-савет па справе аб скасаваньні шлюбу.

АБВЕСТКА.
Менскі Акруговы П-аддзел ЗАГС
—) вызывае на 3 красавіка (—
гр. **АШЭРО АНАСТАСІЮ А[...]**
па справе аб скасаваньні шлюбу з гр.
АШЭРО Пятром Філіпавічам.
Загадчык П/аддзелу ЗАГС Менакрвыканкому ПРЫТУЛЕЦКІ.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Пасьведч., выд. Менск. акр. ваен. кам. Вайнштэйну М. І., кв. 1364.
— Пасьведч., выд. БДУ, Пілько Г. М., кв. 1365.
— Учотн. біл., выд. Прыкуцкім ваен. кам., Церскай акр., Лунгену Л. М., кв. 1366.
— Пашп., выд. Кацярынаслаўскай [...] Заблоцкай М. М., кв. 1367.
— Лекавая кніж., выд. т-вам кустароў [...] Эпштэйн Ф. Р., кв. 1368.
— Пасьв. аб прахадж. вайск. служб. выд. Барысаўскай камісіяй, пасьв. аб [...] даприз. падрыхтоўкі, выд. інструкт. [...] даприз. пункту ў в. Бытча, Курпыш [...] кв. 1369.
— Лічн. карт. № 60, выд. Бягомск. [...] раён. вык. кам., Добышу Т. Е., кв. 1[...]
— Рэгістрац. карт. на каня № 270, [...] Халапеніцкім раён. вык. кам., Вярлінск. [...] А., кв. 1371.
— Пашп., выд. Менск. акр. міліц., К[...] геру Г. К., кв. 1372.
— Лічн. карт. № 2-17, выд. Бярэзінск. раён. вык. кам., Круталевічу М. Ц., кв. 1373.
— Лічн. дакум. № 217, выд. Пагост. [...] вал. вык. кам., Бандарчыку Н. А., кв. 13[...]
— Кніж. на харч. дзіцяці, выд. Менск. страх. кас., Ульчонак І. А., кв. 1375.
— Мэтр. вып., выд. Менскім Загсам, Ульчонак В. І., кв. 1375.
— Лекавая кніж., выд. Менск. страх. кас. сябра саюзу кажэўнікаў, Сарноўскаму А. [...] кв. 1376.
— Мэтр. вып., выд. Пятрыкоўскім раён. вык. кам., Мазыр. акр., Руцько М. П., кв. 1377.
— Спраўка аб страце, выд. Белдзяржстр[...] ем, спраўка аб працы, выд. Заходняй [...] спраўка аб працы, выд. БДУ, Барысеві[...] Р. Б., кв. 1378.
— Каапэрац. кніж. МЦРК № 2565, сябра саюзу тэкстыльшчыкаў, Перцаву Ф. С., кв. 1379.
— Мэтрычн. вып., выд. Менскім Загсам, Рачынскаму А. А., кв. 1380.
— Кандыдат. карт. № 1252, выд. па[...] 7 Сам. кав. дыв., Рэйнбану А. І., кв. 13[...]
— Лічн. кніж., выд. Менск. акр. в[...] кам., Окуню Г. А., кв. 1382.
— Пашп., выд. Менск. акр. міліц. Ок[...] Г. А., кв. 1383.
— Пашп., выд. Менск. акр. міліц. на [...] Мурашка А. А., яго жонкі С. Н. і с[...] А. А., кв. 1384.
— Сябр. кніж., выд. саюз. нар. [...] пашп., выд. Менск. акр. міліц., Якаў[...] Е. І., кв. 1385.
— Лічн. кніж. № 1365, выд. Менск. [...] ваен. кам., Варэніку П. В., кв. 1386.
— Квіт. аб узносе 5 руб. залогу за [...] катны шчотчык абанента № 815, выд. [...] Станцыяй, Фельдману Б. Л., кв. 1387.
— Лічн. кніж., выд. Менск. акр. [...] кам., Рэўко Д. С., кв. 1388.
— Дамавая кніга дома № 1-9 па Л[...] скай вул., выд. Менск. акр. міліц., Бр[...] скай Ю. З., кв. 1389.
— Дакумант № 1167, выд. Камаро[...] вал. вык. кам., Лагана Т. Р., кв. 115[...]
— Лічн. карт. выд. Краснадарскім [...] кам., Кудраўцаву Н. А., кв. 1390.
— Сябр. біл. № 969-3439, выд. саюз. [...] зямлі і лесу, Кудраўцаву Н. А., кв. [...]
— Учотн. біл. выд. 37 дыв. № м [...] пасьведч. аб сканч. вайск. школы і кур[...] Касьцевічу С. М., кв. 1392.
— Лекавая кніж. № 6962, выд. Менск. страх. кас., сябра саюзу будаўнікоў, [...] Б. Х., кв. 1395.
— Пашп., выд. Менск. акр. міліц. [...] вай П. Т., кв. 1396.
— Пашп., выд. Менск. акр. міліц., Шт[...] М. Н., кв. 1397.
— Сябр. біл. № 6300, выд. саюз. [...] служачых гандлю, Ігнаценка Ю. [...] 1398.
— Лічн. кніж., выд. Менск. акр. [...] кам., Докшыцкаму С. Е., кв. 1399.
— Пашп., выд. Менск. акр. міліц. [...] шыцкаму С. Е. кв. 1400.
— Сябр біл. № 12594, выд. Самарскім [...] сав. служ. гандлю, Кейлінгу Н. Н., кв. [...]
— Лекавая кніж., выд. Менск. страх. [...] сябра саюзу хімікаў, Карніцкай В. [...] 1402.
— Асабістае пасьведч. аб прыпіск. [...] вайсковай часьці, Жукоўскаму А. [...] 1403.
— Учотн. кніж., выд. Менск. акр. [...] кам., Бакшту І. Ш., кв. 1404.
— Сябр. кніж. № 81, выд. саюз. [...] асьветы, Ляўковічу В. Л., кв. 1405.
— Учотн. кніж., выд. Харкаўскім [...] кам., Штурману І. Ц., кв. 1406.
— Лекавая кніж., выд. Менск. страх. [...] сябра саюзу прац. асьветы, Баброўск[...] С. І., кв. 1407.
— Пасьведч., выд. прамыслова-экан. [...] курсамі пры БДУ, Мандзелю С. І., кв. 14[...]

1-ая дзяржаўная друкарня.